

Binta Jabbi

Q-perheen askel kohti vihreämpää festivaalia

Selvitys Qstock-festivaalin ekologisuudesta yksiköittäin

Opinnäytetyö

Kevät 2019

SeAMK Liiketalous ja kulttuuri

Kulttuurituotannon tutkinto-ohjelma (AMK)

SeAMK

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU

Opinnäytetyön tiivistelmä

Koulutusyksikkö: SeAMK Liiketalous ja kulttuuri

Tutkinto-ohjelma: Kulttuurituotannon tutkinto-ohjelma (AMK)

Suuntautumisvaihtoehto: Tapahtumatuottaja

Tekijä: Binta Jabbi

Työn nimi: Selvitys Qstock-festivaalin ekologisuudesta yksiköittäin

Ohjaaja: Jussi Kareinen

Vuosi: 2019

Sivumäärä: 59

Liitteiden lukumäärä:0

Opinnäytetyössä on tutkittu Qstock-festivaalin ekologisuuden tasoa yksiköittäin. Tutkimuksella on pyritty saamaan selvyys siitä, mikä on ekologisuuden taso organisaation yksiköissä. Tason selvityksen tarkoituksena on Qstock-festivaalin mahdollinen liittyminen Ekokompassiin ja sertifikaatin tavoittelemine tulevaisuudessa.

Tutkimusmenetelminä työssä on käytetty määrällistä ja laadullista tutkimusta. Määrällinen tutkimus toteutettiin kyselylomakkeella. Kyselylomake on purettu opinnäytetyössä tutkimusraportiksi. Laadullinen tutkimus toteutettiin Qstockin viestintäpäällikön haastatteluna.

Tutkimustulokset olivat odotuksia vastaavia. Yksiköiden ekologisuuden taso saatiin hallituksi yksityiskohtaiseksi tietopaketiiksi ja organisaation ekologisuuden tulokset tiivistettiin kappaleeseen 7. Ekologisuuden parantamiseksi löytyi kyselylomakkeen perusteella paljon ehdotuksia. Qstock-festivaalin yksiköiden ekologisuuden taso arvioitiin hyväksi.

Opinnäytetyö sisältää teoriaa ilmastonmuutoksesta, ekologisuudesta ja sääilmiöiden huomioimisen tärkeydestä tapahtumissa. Opinnäytetyössä kerrotaan Ympäristöjärjestelmän hyödyistä, Ekokompassin toiminnasta ja Ekokompassi-sertifikaatista. Työssä tuodaan myös esiin ympäristötyö organisaatiossa ja kuinka henkilöstö innotetaan mukaan ympäristötyöhön.

Avainsanat: festivaalit, ekologisuus, kestävä kehitys, ilmastovaikutukset, ympäristöjärjestelmät, ympäristönsuojelu, auditointi

SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Thesis abstract

Faculty: SeAMK School of Business and Culture

Degree programme: Cultural Management

Specialisation: Event Management

Author: Binta Jabbi

Title of thesis: Analysis of Qstock Festival's sustainable development by units

Supervisor: Jussi Kareinen

Year: 2019   Number of pages: 59   Number of appendices:0

This thesis studied the ecological level of the Qstock Festival by its departments. The study aimed to find out the economical level at the departments of the organization. The ecological level of the Qstock Festival had to be determined in order for the festival to possibly join Ekokompassi in the future and to obtain a certificate.

The research methods used were both quantitative and qualitative. A quantitative survey was conducted using a questionnaire. In the thesis, this questionnaire has been dismantled into a research report. A qualitative research method was used in an interview with the Communication Manager of Qstock Festival.

The research results came up to the expectations. The ecological levels of the departments were determined and written into a detailed information package, and the results of the organization's ecology levels are summarized in Chapter 7. Through the questionnaire, multiple suggestions were received as to how to improve the Festival's ecological level. The ecological levels of the Qstock Festival's departments was estimated to be on a desired level.

The thesis contains theory about climate change, ecological impacts, and the importance of taking weather into account during festival events. The thesis also provides information about the benefits of environmental management systems and background information of Ekokompassi and the Ekokompassi certificate. The thesis also highlights the environmental work at the organization, and how the employees are involved in and motivated towards environmental work.

Keywords: festivals, ecologicality, sustainable development, climatic effects, environmental management systems, environmental management, auditing

SISÄLTÖ

Opinnäytetyön tiivistelmä.....	2
Thesis abstract.....	3
SISÄLTÖ	4
Kuva-, kuvio- ja taulukkoluetelo	6
Käytetyt termit ja lyhenteet	7
1 JOHDANTO	8
2 QSTOCK-FESTIVAALI	11
2.1 Ekokompassi	13
2.2 Ympäristötyö organisaatiossa.....	14
2.3 Ilmastonmuutos ja ekologisuus.....	16
3 OPINNÄYTETYÖN ONGELMA JA TAVOITTEEN MÄÄRITTELY .	19
3.1 Mikä on Qstock-festivaalin sisäisen tuotannon yksiköiden ekologisuuden tilanne?	19
3.2 Mitä ekotekoja Qstock-festivaaleilla jo tehdään, ja missä on parannettavaa?.....	19
4 TUTKIMUSMENETELMÄT	21
4.1 Määrällinen tutkimus	21
4.2 Laadullinen tutkimusmenetelmä	22
4.3 Tekijän omat tiedot.....	22
5 TUTKIMUSTULOKSET	23
6 KYSELYN TULOKSET YKSIKÖITTÄIN	30
6.1 Ravintola-/anniskeluyksikkö.....	30
6.2 Alueen koordinointi.....	32
6.3 Rakennus- ja purkuyksikkö.....	34
6.4 Festivaalialueen somistus ja aluetaide -yksikkö.....	35
6.5 Teknisen tuotannon yksikkö, Artistien merchandise-yksikkö, Rakennus- ja purkuajan catering -yksikkö, Festivaalin johdon yksikkö/johtoryhmän yksikkö	37
6.6 Oheisohjelmayksikkö.....	40

6.7 Artistikuljetusyksikkö	43
6.8 Yritysyhteistyöyksikkö	44
6.9 Backstage-tuotanto ja backstage catering -yksikkö	45
6.10 Viestintäyksikkö	48
7 QSTOCK-FESTIVAALIN EKOLOGISUUDEN ANALYSOINTI JA PARANNUSEHDOTUKSET	50
8 OMA POHDINTA	56
LÄHTEET	57
LIITTEET	59

Kuva-, kuvio- ja taulukkoluettelo

Kuvio 1. Kävijätutkimus. Sponsor Insight Finland.	12
Kuvio 2. Ympäristöohjelma.	15
Kuvio 3. Kyselyyn osallistuneet yksiköt.	23
Kuvio 4. Ympäristöosaamisen riittävyys yksiköissä.	24
Kuvio 5. Yksiköiden ympäristölainsäädäntö.	25
Kuvio 6. Yhteistyökumppaneiden apu ympäristötyöhön.	25
Kuvio 7. Ketkä yhteistyökumppanit antavat apua ympäristötyöhön.	26
Kuvio 8. Yksikön ekologiset toimenpiteet.	26
Kuvio 9. Kiinnostus ympäristöasioiden toteutuksesta yksikössä.	27
Kuvio 10. Yksikön kiinnostus ympäristöasioiden toteutuksesta.	27
Kuvio 11. Ympäristöasioiden toteutus.	28
Kuvio 12. Organisaation rohkaisu ympäristöystävälliseen toimintaan.	29
Kuvio 13. Lisää tietoa Qstockin ekologisuudesta.	29

Käytetyt termit ja lyhenteet

Ekologisuus	Ekologisuus tarkoittaa tuotteen, palvelun tai valinnan vähäisempää haitallisuutta ympäristövaikutuksissa, verrattuna muihin vaihtoehtoihin, jotka ovat tarjolla (Finto 2019).
Backstage	Lavan takana sijaitseva tila, jota esiintyjät käyttävät pukuhuoneena ja oleskelutilana.
Kestävä kehitys	Yksilöiden ja yhteisöjen muutos heidän toiminnassa, joka pyrkii takaamaan terveelliset, turvalliset ja oikeudenmukaiset mahdollisuudet elää, niin nykyisille kuin tuleville sukupolville. Pyrkii turvaamaan ympäristön kantokyvyn sekä luonnon ja kulttuurien monimuotoisuuden (Finto 2019).
Ympäristöjärjestelmä	Ympäristöjärjestelmä on järjestelmä, joka toimii yhteisön ympäristöjohtamisen käytännön työkaluna ja tukee järjestelmällistä yhteisön ympäristövaikutusten hallintaa ja ympäristöasioiden jatkuvaa parantamista (Finto 2019).
Yksikkö	Yksiköt ovat organisaation sisällä olevia erilaisia työalueita, joilla on omat työtehtävät. Yksiköllä on aina oma vastaava, eli henkilö, joka kantaa yksiköstä vastuun.
Kiertotalous	Kiertotaloudella tarkoitetaan tuotteiden ja materiaalien resurssiviisasta toimintatapaa, missä hukkaa sekä jätettä syntyy mahdollisimman vähän (Sitra 2014).

1 JOHDANTO

Festivaalit ovat kuin pienen väliaikaisen kaupungin luomista. Kaupunkiin tuodaan vessat, sähkö, suuret lavat ja siitä luodaan toimiva ympäristö. Tämä on vaikuttava näkymä, mutta miten väliaikaisen pienen kaupungin rakentaminen vaikuttaa ympäristöön?

Pienen väliaikaisen kaupungin luominen sen epäluonnolliseen ympäristöön on kuluttava tekijä ympäristölle. Festivaaleilta kertyy suuret määrät hiilidioksidipäästöjä, sähkön ja energian kulutusta, jätettä ja veden kulutusta. (Jones 2010, vii.) Festivaalien järjestäminen on iso kuormitus luonnolle, siitä syystä onkin tärkeää pyrkiä järjestämään suuret massatapahtumat mahdollisimman ekologisesti.

Miksi meidän tulee olla huolissaan ympäristömme kuluttamisesta? Eihän ympäristön kulutus vaikuta jokapäiväiseen elämiseemme. 29.12.1970 vietettiin maailman ensimmäinen Earth Overshoot Day, suomeksi ylikulutuspäivä. Ylikulutuspäivä on päivä, jolloin ihmisten kuluttaminen ylittää maapallomme kyvyn tuottaa uusiutuvia luonnonvaroja, sekä käsitellä fossiilisten polttoaineiden aiheuttamia kasvihuonekaasupäästöjä. (WWF 2018.) Toisin sanoen, elämme maapallolle velaksi ylikulutuspäivästä eteenpäin vuoden loppuun saakka. Ylikulutuspäivää vietetään joka vuosi, kun ylitämme maapallon kyvyn tuottaa uusiutuvia luonnonvaroja.

Meidän maapallomme ei enää kestä ihmisten jatkuvaa kuluttamista, ja se on alkanut tulemaan loppunsa alkuun. Maapallon luonnonvarojen kuluttamiseen on tullava muutos. Noin viidesosa väestöstämme kuluttaa lähes tulkoon neljä viidesosaa maapallomme resursseista, ja kyseinen viidesosa kuluttajista ovat länsimaiden asukkaat. (Luonto-Liitto 2019.) Tällä hetkellä maailman taso kuluttaa on niin korkea, että tarvittaisiin 1,7 maapalloa, jotta luonnonvarat riittäisivät elämäntapamme mukaiseen kuluttamiseen (Lampela 2018).

Koska festivaalit ovat suuria massatapahtumia ja ympäristöä mahdollisesti kuluttava tekijä, on tärkeää tutkia niiden ekologisuutta ja taakkaa ympäristölle. Tutkimustulosten pohjalta pystytään toimimaan ekologisemmin tulevaisuudessa. Opinnäytetyön tutkimuksen kohteeksi on valittu festivaalin nimeltä Qstock. Qstock-festivaali on

Pohjois-Pohjanmaan suurin kesäfestivaali, ja se järjestetään Oulussa Raatin ja Kuu-sisaaren alueella. Qstock-festivaali on tullut tutuksi minulle ensin työharjoittelun kautta, ja sitten festivaalin työntekijänä. Opinnäytetyö on selvitys Qstock-festivaalin ekologisuuden tasosta yksiköittäin. Aihe on valittu toimeksiantajan toiveiden pohjalta, toimeksiantaja opinnäytetyölle on Qstock Oy. Ekologisuus ja kestävä kehitys on hyvin puhutteleva aihe, ja se jakaa paljon mielipiteitä. Yhä useammat tapahtumat ovat alkaneet ottamaan askeleita kohti ekologisempaa tulevaisuutta. Ekokompassi on paljon käytetty ympäristöjärjestelmä Suomessa. Ekokompassia käyttää tapahtuma-alalla muun muassa Provinssi, Flow Festival, Ruisrock ja Oulun juhlat (Ekokompassi 2019). Qstock-festivaali tavoittelee mahdollisesti tulevaisuudessa Ekokompassi-sertifikaattia, ja opinnäytetyö on tämän pohjalta laadittu mahdollistamaan ja helpottamaan Qstock-festivaalin Ekokompassiin liittymistä.

Tämä opinnäytetyö sisältää pohdintaa ekologisuudesta ja kestävästä kehityksestä. Opinnäytetyössä käydään läpi Qstock-festivaalin toimintaa, tulevaisuutta ekokompassin kanssa ja ekologisuutta yrityksen sisällä. Opinnäytetyössä analysoidaan Qstock-festivaalin ekologisuuden tasoa kyselytutkimuksesta saaduilla vastauksilla kokonaisuutena ja vielä yksityiskohtaisemmin yksiköittäin. Yksiköillä tarkoitetaan organisaation sisällä olevia erilaisia työalueita, joissa on omat työtehtävät. Yksiköllä on aina oma vastaava, eli henkilö, joka kantaa yksiköstä vastuun. Opinnäytetyö on rajattu kyselytutkimuksessa vain yksiköiden toimintaan, opinnäytetyössä ei tutkita festivaalin ekologisuutta asiakkaiden näkökulmasta. Koko festivaalin ekologisuuden tutkiminen, niin asiakaskäyttäytymisen, hiilijalanjälkien ja viestinnän selvittäminen olisi ollut liian laaja opinnäytetyöaihe.

Työssä käydään läpi mahdollisia parannusehdotuksia Qstock-festivaalin yksiköiden ekologisuuden parantamiseksi ja lopuksi pohditaan, saatiinko ratkaisua tutkimusongelmiin, joita opinnäytetyö koski. Opinnäytetyön tutkimusongelmana on kysymys, mikä on Qstock-festivaalin sisäisen tuotannon yksiköiden ekologisuuden tilanne? Tämän kysymyksen tutkimiseksi ja selvittämiseksi on tehty kyselylomake, joka koskee ekologisuuden eri osa-alueita. Tähän kyselyyn yksiköt ovat vastanneet ja on saatu tietoisuuteen se, mitä ekotekoja yksiköissä jo tehdään ja missä on parannettavaa. Opinnäytetyön tärkeimpiä lähteitä ovat Ekokompassin verkkosivut, WWF

Suomi -verkkosivut, Meegan Jonesin (2010) kirjoittama Sustainable event management -käytännön opaskirja sekä haastattelu- ja kyselylomake, joita on käytetty tutkimusmenetelminä. Opinnäytetyössä Qstock-festivaalista käytetään satunnaisesti ainoastaan tapahtuman nimeä Qstock. Opinnäytteen lopuksi teen ehdotuksia festivaalin ekologisuuden kehittämiseksi.

2 QSTOCK-FESTIVAALI

Qstock-festivaali on Pohjois-Suomen suurin kesäfestivaali, ja se järjestetään Oulun Kuusisaaren ja Raatin alueella joka kesä. Qstock-festivaali on järjestetty ensimmäisen kerran vuonna 2003, ja tapahtuma keräsi kävijöitä odotetun 3 000 sijaan huimat 7 000 jo ensimmäisenä vuotenaan. Vuonna 2018 Qstock teki kävijäennätyksensä 35 000 kävijällä. Qstockissa työskentelee yli 2 000 henkilöä kesäisin, ja nämä ihmiset koostuvat muun muassa vapaaehtoisista, organisaation ydintiimistä, yksiköiden vastaavista, seuroja, yhdistyksiä ja erilaisista toimijoista. Qstockin kuudelle lavalle nousee joka vuosi yli 60 artistia, nämä artistit ovat kotimaisia ja ulkomaisia.

Qstockissa on tehty jo pitkään ekotekoja yksin ja yhdessä muiden yritysten kanssa. Opinnäytetyötä varten haastattelin Niina Ristolaista, joka on Qstock-festivaalin viestintäpäällikkö. Ristolainen (2019) kertoo, että Qstock viestii ekologisuudestaan muun muassa Green Qstock -sivuston kautta. Sivusto ei tällä hetkellä ole käytössä, sillä se kaipaa päivitystä.

Sosiaalisessa mediassa on nostettu vuosittain esille erilaisia kumppanuuden muotoja, joilla on pääsääntöisesti viestitty Qstockin kestäväen kehityksen toimenpiteistä (Ristolainen 2019). Näitä kumppaneita ovat esimerkiksi paikallinen oululainen vaatebrändi Iljana, Venka&Vinka koruvalmistaja ja Oulun Energia Vihreä Virta -kampanja. Iljanan vaatebrändi, Iljana X Qstock – Paradise City -vaatemallisto on toteutettu Qstockin mainostekstiileistä, kuten kaiutinkankaista ja t-paidoista. Osa vaatemalliston tuotoista on lahjoitettu hyväntekeväisyyteen Puhdas Itämeri -hankkeeseen (Qstock 2017). Venka&Vinka koruvalmistajan on luonut korumallistoja Qstockin aiempien vuosien passeista, rannekkeista ja muista mainosmateriaaleista. Korumallisto pääsin vuonna 2019 Japaniin saakka. Oulun Energian Vihreä Virta -kampanjassa asiakkaita on kannustettu valitsemaan vihreämpi vaihtoehto omaan sähkösopimukseen Qstock-lipun oston yhteydessä saadulla alennuskoodilla (Ristolainen 2019).

Qstock-festivaalin yksi arvoista on vastuullisuus. Ristolainen (2019) kokee, että ympäristöystävällisyys on yksi osa festivaalin vastuullisuutta sekä siihen liittyvät selvitykset hiilijalanjäljen pienentämiseksi. Asiakkaiden ja organisaation asenteisiin ja Qstockin kestäväen kehitykseen Ristolainen kommentoi seuraavasti:

Vuoden 2018 kävijätutkimuksessamme kysyttiin, kuinka tärkeänä pitää festivaalin pyrkimystä noudattaa kestävää kehitystä. 60% asiakkaista kyselyyn vastanneista pitää tätä erittäin tärkeänä ja 33% melko tärkeänä. 93% asiakkaista pitää siis asiaa ylipäätään tärkeänä, joten tällä mittarilla kaikki festivaalin kestävä kehityksen pyrkimykset voisivat vaikuttaa positiivisella tavalla asiakkaisiin. Ekokompassin sertifiointi on yksi selkeä tapa asiasta viestimiseen, mutta toki tapoja on monia. Myös yhä useampi yhteistyökumppani on osoittanut tärkeäksi Qstockin arvot ja niiden kohtaamisen omien arvojen kanssa.

”Organisaation asenteita ja kiinnostusta ekologisia asioita kohtaan puolestaan ei olla aiemmin tällä mittakaavalla kysytty, joten tämän tutkimuksen tulos voi antaa viitteitä siihen, miten esimerkiksi Ekokompassin sertifikaatti voisi vaikuttaa organisaatioon”.

Ristolaisen (2019) kommentteja vahvistaa kävijätutkimus, jonka kohderyhmänä olivat Qstock 2018 kävijät. Kysely levitettiin kävijöille sähköpostitse ja kävijätutkimukseen vastasi kaikkiaan 2 047 tapahtumakävijää. Kävijätutkimuksen Qstockille on toteuttanut Sponsor Insight Finland.

Kuvio 1. Kävijätutkimus. Sponsor Insight Finland.

2.1 Ekokompassi

Ekokompassi on ympäristöjärjestelmä, joka keskittyy konkreettisiin ja käytännönläheisiin toimenpiteisiin. Ekokompassi on yritysasiakkaille suunnattu ympäristöjärjestelmä, joka räätälöidään asiakkaan kanssa yhdessä yrityksen toimintatapoihin sopivaksi. Ekokompassi ei ole vain yksittäiselle toimialalle sopiva järjestelmä, vaan se sopii kaikille aina tapahtuma-alalta rakennuslalle. Ekokompassi tukee yrityksiä niiden ympäristötyössä. Ekokompassin käyttöön ottaessa yritys tapahtuma tai virasto sitoutuu noudattamaan kymmentä kriteeriä, joiden avulla toimintaa tulee harjoittaa. Ekokompassi auditoi yrityksen ja mahdollisesti myöntää sertifikaatin yritykselle, joka on noudattanut annettuja kriteerejä. Ekokompassin toiminta pohjautuu kansainvälisiin ympäristöjohtamisen standardeihin ja vastaavanlaisiin pohjoismaisiin järjestelmiin. (Ekokompassi 2019.)

Qstock-festivaali on opinnäytetyön toimeksiantajana kertonut mahdollisen kiinnostuksensa siirtyä tulevaisuudessa Ekokompassin asiakkaaksi. Opinnäytetyö on luotu tulevaisuuden suunnitelmia varten helpottamaan Qstockin siirtymistä Ekokompassiympäristöjärjestelmään. Kyselylomakkeessa, joka luotiin personoidusti Qstockin yksiköitä varten, on käytetty Ekokompassin alkukartoituslomakkeen ekologisuuden osa-alueita ja saman tyyliä kysymyksiä. Näin siirtyminen Ekokompassiin on helppoa, sillä ekologisuutta on jo tutkittu ja tiedot alkukartoituslomakkeeseen selvillä.

Kuten aiemmin työssä on mainittu, täytyy Ekokompassiin siirtyessä noudattaa kymmentä kriteeriä. Seuraavana kriteerit tiivistettynä:

1. sertifikaattia tavoittelevan organisaation on sitouduttava noudattamaan toimintansa ympäristölainsäädäntöä ja -määräyksiä.
2. Organisaatiolla on oltava koulutautunut ja nimetty ympäristövastaava.
3. Organisaation on kartoitettava ympäristöasioiden nykytila ja merkittävät ympäristövaikutukset on tunnistettava.
4. Organisaatiolla on oltava ympäristöpolitiikka, ja sen alla jatkuva pyrkimys parantamaan ympäristövaikutuksia toiminnallaan.
5. Organisaation on ohjeistettava henkilöstöä ja kiinnitettävä heidän huomio ympäristöasioihin.

6. Organisaation on seurattava jätesäädösten mukaista jätehuoltosuunnitelma.
7. Organisaation toimenpiteitä: vaarallisten jätteiden kirjanpito, asiallinen huolehtiminen ja turvallinen toimitus asianmukaiseen käsittelyyn.
8. Organisaation on huolehdittava kemikaalien varastointi ja luettelointi kemikaalilainsäädännön mukaisesti, käyttöturvatieotteiden saatavuus henkilökunnalle ja henkilökunnalle asianmukainen opastus kemikaalien käyttöön.
9. Organisaation ympäristöohjelman laatiminen, sisältäen tavoitteet ja toimenpiteet ympäristövaikutusten vähentämiseksi. Päivitettävä vuosittain. Uudet tavoitteet kolmen vuoden välein.
10. Vuosittainen raportointi ympäristöohjelman toteutuksesta organisaatiossa.

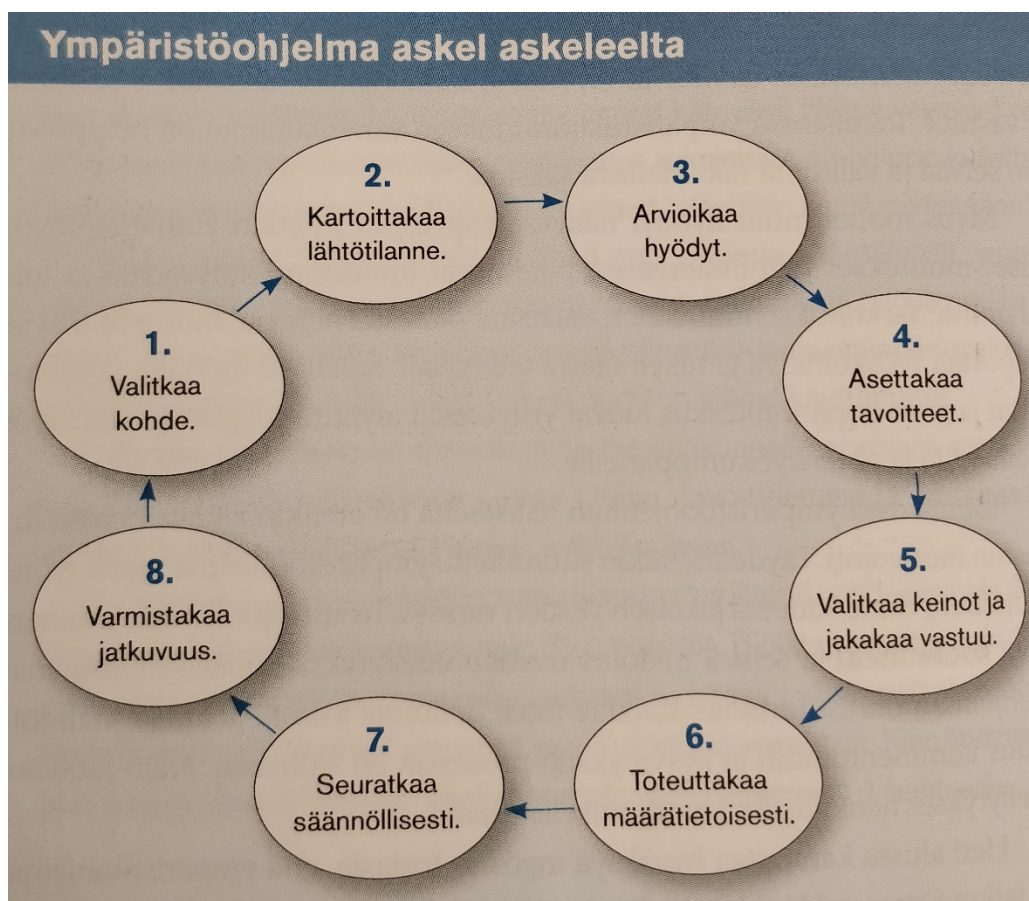
2.2 Ympäristötyö organisaatiossa

Pienissäkin organisaatioissa on hyvä ottaa käyttöön ympäristöjärjestelmä tai ympäristöohjelma. Ympäristötavoitteiden saavuttamiseksi on hyvä nimetä toimenpiteet, aikataulut, resurssit ja vastuualueet. Toimistotyössä ympäristökuormituksen vähentäminen on helppoa, ja se tuo selvää ja nopeaa taloudellista hyötyä. (Sarkkinen & Asikainen 2006, 107.) Yritykselle taloudelliset hyödyt ympäristöjärjestelmän toteutuksessa kertyy siitä, että päästöt ja ympäristöhaitat, joiden syntymisestä yritys tai organisaatio joutuu vastuuseen taloudellisesti, on jo ennalta ehkäisty ympäristöjärjestelmällä. (Pesonen, Hämäläinen & Teittinen 2001, 10.)

Usein ympäristökysymykset aiheuttavat ihmisissä ristiriitaisia tunteita. Ympäristöongelmat saattavat jäädä kuulijalle usein abstrakteiksi. Ympäristöongelmat ovat joko sukupolvia uhkaava tekijä tai maantieteellisesti etäällä, joten niiden havainnoiminen on haastavaa ja kaukaista. Ympäristöongelmat tuntuvat kaukaiselta asialta ja usein työyhteisössä tulee esiin aihepiiristä puhuttaessa joko ongelmien jarruttaja- tai vauhdittajapersoonia. Ympäristöasiat harvoin ovat rohkaisevia, kun epämääräinen uhka on jatkuvasti läsnä. Tämä saa ihmisissä torjunnan tunteen aikaan. Tästä epämiellyttävästä tunteesta ja torjumisesta johtuen organisaatiossa saattaa alkaa

aluksi tulemaan esiin vastarintaisuutta ympäristöasioista puhuttaessa. Tämä on täysin ymmärrettävä reaktio, sillä työpaineet ovat kovat ja jatkuvan muutoksen sisäistäminen haastavaa. (Sarkkinen & Asikainen 2006, 112.)

Ympäristöasioihin on järkevää paneutua pikkuhiljaa. Tärkeää on aloittaa sellaisista toimenpiteistä, jotka eivät vaadi tekijältä paljon, ja muutos on kaikkien nähtävissä (Sarkkinen & Asikainen 2006, 112). Työn tuloksen näkeminen saattaa olla hyvin motivoivaa. Kun ihminen saavuttaa sellaisen tunteen, jossa tuntee työn olleen merkityksellistä, saa ihminen lisää motivaatiota tärkeän työn jatkamiseksi. Ympäristöasioiden kehityksessä on mielestäni tärkeää saada organisaation henkilökunta motivoituneeksi ympäristöasioita koskien. Heidän ei tule kohdata ympäristötekoja ongelmana tai vaikeana asiana toteuttaa, vaan enemmänkin uutena ja mukavana tapana toimia työssä. Kuvio 2. havainnollistaa hyvin ympäristövastuun prosessia organisaatiossa.

Kuvio 2. Ympäristöohjelma.

Kuvion 2. ympäristöohjelma on vain yksi monista, joita yritys, organisaatio tai virasto pystyy noudattamaan. Tämän ympäristöohjelman toteuttaminen ei näytä kovin

haastavalta, ja sen toteuttaminen pienin askelin saattaisi toimia henkilöstössä, joka ei lähtökohtaisesti ole kiinnostunut ympäristöasioista.

Ympäristöasioiden hoitamiseen liittyvien valtuuksien ja vastuualueiden jakaminen henkilöstölle sekä ympäristöasioiden hoitamiseksi järjestettävät koulutukset lisäävät myös tunnetta siitä, että henkilöstöön luotetaan ja heidän kehitykseensä panostetaan (Pesonen, ym. 2001, 11).

2.3 Ilmastonmuutos ja ekologisuus

Ilmastonmuutos on yksi syy, miksi tämä opinnäytetyö on luotu. Ekologista toimintaa tulee harjoittaa ilmastonmuutoksen takia. Ilmastonmuutos on ympäristöongelma, ja se on vakavin ihmiskuntaa ikinä kohdannut ympäristökatastrofi. Ilmastonmuutos vaikuttaa luonnonympäristöihin jo nyt, ja se tulee vaikuttamaan vieläkin suuremmin tulevaisuudessa. Ratkaisevin ja katastrofaalisin vaikutus ilmastonmuutokseen on ihmisten toiminta. Ilmastonmuutos pystytään yhä estää, jos ihmiskunta niin haluaa. (Openilmasto-opas, [viitattu 10.4.2019].)

Ilmasto on aina muuttunut, mutta nykyisen teollisen vallankumouksen aiheuttama ilmaston muuttuminen on poikkeuksellisen nopeaa. Ilmastonmuutos yksinkertaisuudessaan on kasvihuoneilmiön voimistuminen. Tällä tarkoitetaan sitä, että jotkin ilmakehässä olevat kaasut toimivat samalla lailla, kun lasi kasvihuoneessa, eli auringonvalo pääsee maan pinnalle, mutta estää osaa lämmöksi muuttunutta säteilyä pääsemästä takaisin avaruuteen. (Open ilmasto-opas, [viitattu 10.4.2019].)

Yhdistyneet kansakunnat järjestivät Nairobissa, Keniassa, maaliskuussa 2019 neljännen ympäristökokouksen teemanaan innovatiiviset ratkaisut ja kestävä kulutus ja tuotanto, kertoo Ympäristöministeriön tiedote (Ympäristöministeriö 2019). Nairobissa sovittiin 26 YK-päätöslauselmasta, jonka mukaan maita pyritään ohjaamaan ympäristön kannalta kestävämpiin toimiin. Tämän lisäksi kokoukseen osallistuneet ministerit antoivat yhteisen julkaisulausuman, jossa he sitoutuivat edistämään kulu- tusta, tuotantoa ja kiertotaloutta kestävästi. He sitoutuivat myös vähentämään kertakäyttömuovituotteita ja parantamaan tiedon keruuta luonnonvaroihin liittyen sekä tuotantoketjujen läpinäkyvyyttä. Kokoukseen osallistui Kimmo Tiilikainen, joka johti

kokouksessa Suomen valtuuskuntaa. (Ympäristöministeriö 2019.) Tiilikainen kommentoi Ympäristöministeriölle seuraavasti kokousta:

Kansainvälistä ympäristöhallintoa tulee vahvistaa entisestään, koska aikamme suurimmat ongelmat voidaan ratkaista vain maailmanlaajuisella yhteistyöllä. Jotta ainoa maapallomme säilyisi elinkelpoisena, meidän on muutettava kulutusta ja tuotantoamme nopeasti kestävämmäksi ja siirryttävä kiertotalouteen.

Monia tieteellisiä raportteja julkaistiin kokouksen aikana, ja keskeisin raportti koski maailman ympäristön tilaa. Johtopäätökset raportista osoittivat sen, että maailman ympäristön tilan heikentyminen kiihtyy ilman lisätoimia, eikä tavoitteita kestävä kehityksen suhteen voida ilman niitä tavoittaa. (Ympäristöministeriö 2019.)

5.4.2019 vietettiin suomalaisten ylikulutuspäivää. Mikäli maailman kaikki ihmiset kuluttaisivat suomalaisten tavoin, tarvittaisiin elämiseen 3,8 maapalloa. Kuten johdannossa mainittiin, tällä hetkellä koko maailman taso kuluttaa on niin korkea, että tarvittaisiin 1,7 maapalloa, jotta luonnonvarat riittäisivät elämäntapamme mukaiseen kuluttamiseen (Lampela 2018). Suomalaisten tahti kuluttaa on huomattavan suuri, kun sitä vertaa koko maailman kulutukseen. Maailman ylikulutuspäivä on viime vuosina ajoittunut elokuulle, ja tämä kertoo, että suomalaiset saavuttavat ylikulutuspäivän jo neljä kuukautta aiemmin. Yksinkertaisesti muotoiltuna ylikulutuspäivänä luonnonvarojen kuluttaminen ylittää maapallon biokapasiteetin laskennallisesti, eli kyvyn käsitellä fossiilisista polttoaineista aiheutuvia kasvihuonepäästöjä ja kyvyn tuottaa uusiutuvia luonnonvaroja. (WWF 2019.)

Ilmastonmuutosta vastaan on järjestetty erilaisia tapahtumia globaalisti, yksi niistä on Earth Hour. Earth Hour on aloitettu Sydneyssä vuonna 2007, tuolloin tapahtumaan osallistui yli kaksi miljoonaa ihmistä. vuonna 2008 levisi Earth Hour maailmanlaajuisesti, mutta Suomessa Earth Hour järjestettiin ensimmäisen kerran vuonna 2009. Vuonna 2018 suomalaisia osallistui yli 1,5 miljoonaa Earth Houriin. Tapahtumaa ei ole järjestetty energian tai sähkön säästämiseksi, vaan sen perimmäinen tarkoitus on innostaa yhä enemmän ihmisiä ilmastoystävälliseen elämään ja viestiä suurille päättäjille, että ilmastonmuutosta varten on tehtävä nopeita toimia. (WWF 2019.)

Earth Hourin lisäksi Suomessa järjestettiin ilmastomarssi Helsingissä 6.4.2019, ja marssiin osallistui yli 20 000 ihmistä. Ilmastomarssin marssijat vaativat seuraavalta eduskunnan hallitukselta toimia ilmastomuutosta vastaan. Ilmastomarssin suurimpana tavoitteena on saada Suomesta ensimmäinen fossiilivapaa hyvinvointivaltio, jossa lajien uhanalaistuminen ja ilmastokriisi pysäytettäisiin samaan aikaan. (WWF 2019.)

Ilmastonmuutos voi näkyä festivaaleilla äärimmäisenä sääilmiönä. Suuret rakenteet lavatuotannoissa saattavat joutua ilmastonmuutoksen armoille. Esimerkkinä vuonna 2010 Porin Sonisphere-tapahtumaa sekoitti pahasti syöksyvirtaus. Äärimäinen sääilmiö rikkoi toisen päälavoista, lavasta lensi yleisön joukkoon tukirakenteita. Loukkaantuneita oli 40 henkeä. Syöksyvirtaus oli lähtöisin lentokentältä, jossa se vaurioitti yhtä potkurikoneista. Kyseisen koneen oli tarkoitus kuljettaa laulaja Alice Cooperia, kertoo Yle kotimaan uutiset. (Kymmeniä loukkaantui porin 2010.)

Säätilan huomiointi on erityisen tärkeää niin suurissa kuin pienemmissäkin tapahtumissa turvallisuuden kannalta. Sään merkitys tapahtumien läpiviemisessä on viime vuosina korostunut. Yllättävät sääntilan muutokset ovat saaneet aikaan rankkasateita sekä tuulen ennalta arvaamaton lisääntyminen äkkinäisiä pyörre- ja syöksyvirtauksia. Massiiviset sademäärät raskauttavat telttä- ja lavarakenteita sekä ne saattavat aiheuttaa maaperän pehmentymisen ja tulvimisen. (Lampinen 2011, 75.)

3 OPINNÄYTETYÖN ONGELMA JA TAVOITTEEN MÄÄRITTELY

3.1 Mikä on Qstock-festivaalin sisäisen tuotannon yksiköiden ekologisuuden tilanne?

Opinnäytetyön perimmäinen ongelma on määritelty Qstock-festivaalin yksiköiden ekologisuuden selvittämiseksi. Yksiköiden ekologisuudesta ei ole tehty selkeää tutkielmaa, eikä yksiköiden ekologisen työskentelyn tilasta ole selkeää tietoa. Opinnäytetyötä varten on luotu kyselylomake, johon festivaalin yksiköt ovat vastanneet. Tämän kyselyn pohjalta saadaan selville, mitä ekotekoja yksiköiden työskentelyssä jo tehdään, sekä miten ekologisuuden tasoa voisi parantaa. Qstockin viestintäpäällikkö Niina Ristolainen (2019) kertoo haastattelussa seuraavaa:

Haasteita on eniten yhteen kerätyn tiedon puutteessa. Viestintäpäällikön roolissa tiedossani on useita festivaalin kestävän kehityksen toimenpiteitä ja edesottamuksia, mutta niitä kaikkia ei ole koskaan koottu mielestäni riittävän kattavasti yhteen tai osa saattaa jopa jäädä pimentoon täysin. Sisäiseen viestintään tarvitaan myös yhteisiä linjauksia esimerkiksi työntekijöille ja kumppaneille osoitetuista vaatimuksista, joita heidän tulisi noudattaa. Nämä lähtevät johdon linjauksista, joiden mukaan asioista pystytään viestimään sisäisesti. Ilman linjauksia ei voida viestiä.

Ristolaisen kommentin perusteella on opinnäytetyö täysin organisaation tarpeita vastaava, ja opinnäytetyön tutkimuksen sekä selvitystyön onnistuessa, saa Qstock hallitusti kootun kerätyn tiedon yksiköiden ekologisuudesta.

3.2 Mitä ekotekoja Qstock-festivaaleilla jo tehdään, ja missä on parannettavaa?

Qstock-festivaalin yksiköille personoitu kyselylomake sisältää kysymyksiä, joilla saadaan selville, mitä ekologisia tekoja ja toimintatapoja yksiköt jo tekevät. Lomakkeen avulla saadaan tieto siitä, kuinka yksiköt voisivat parantaa ekologista toimintaansa työskentelyssään. Kyselylomake on jaettu 12 osioon, ja useissa osioissa

vastaajat saavat kertoa ja kuvailla vapaasti omin sanoin, kuinka he voisivat kehittää yksikkönsä toimintaa ekologisemmaksi.

Kappaleessa 6. on käyty yksiköiden ekologisuuden taso erittäin yksityiskohtaisesti läpi, kappaleessa 7. on tiivistelmä kappaleen 6. aineistosta. Qstockin seuraava askel kohti ekologisempaa festivaalia on Ekokompassi-ympäristöjärjestelmän käyttöönotto ja sen myötä sertifikaatin tavoittelemine. Tämän opinnäytetyön tavoitteena on mahdollistaa ympäristöjärjestelmään helpommin siirtyminen, sillä alkukartoituslomaketta varten tiedot Qstockin ekologisuudesta ovat selvillä. Vihreästi viestiminen helpottuu niin ulkoisesti kuin sisäisestikin sertifikaatin saatua, aiheesta kommentoi viestintäpäällikkö Ristolainen (2019) seuraavasti:

Vihreä/kestävän kehityksen viestintä voisi tulevaisuudessa näkyä enemmän. Tämä mahdollistuu parhaiten tiedonkeruun ja yhteisten linjausten myötä, jonka kautta festivaali voisi hakea esimerkiksi ekologista sertifiointia. Sertifiointi puolestaan on helpompi viestiä niin sisäisesti kuin ulkoisesti, sillä sen avulla pystytään mittaroimaan, mikä festivaalin kestävän kehityksen tilanne on.

4 TUTKIMUSMENETELMÄT

4.1 Määrällinen tutkimus

Opinnäytetyötä varten on tehty määrällinen tutkimus, jota kutsutaan toiselta nimeltään kvantitatiiviseksi tutkimukseksi. Tämä tutkimus hyödyntää määrällisyyttä, joka tarkoittaa tiivistettynä määrien jakautumista, muutoksia ja eroja. (Ronkainen ym. 2011, 83.) Tutkimusmenetelmänä käytettiin kyselylomaketta. Kyselylomake toteutettiin Google Formsilla, joka on Googlen oma työkalu. Kyselylomake koostuu kahdestatoista erilaisesta osiosta, jotka jaoteltiin ekologisen toiminnan eri osa-alueille. Kyselylomakkeen osa-alueet perustuvat Ekokompassin mukaiseen alkukartoituslomakkeeseen.

Tutkimuslomaketta tehtäessä on otettu huomioon tutkimuksen pätevyys, eli validius. Vilka (2005, 161) kertoo kirjassaan *Tutki ja kehitä*, että validius, eli tutkimuksen pätevyys, tarkoittaa tutkimusmenetelmän kykyä mitata sitä, mitä tutkimuksessa on tarkoitus mitata. Hänen mukaansa tutkimuksessa ei tule olla systemaattisia virheitä. Systemaattisilla virheillä tarkoitetaan muun muassa sitä, että millä tavoin tutkittavat (yksiköt) ovat ymmärtäneet kyselylomakkeen, koska vastaukset saattavat vääristyä, mikäli vastaaja ei ajattele samoin kysymyksiä, kun kyselyn tekijä oletti. Tästä syystä opinnäytetyötä varten tehtyä kyselyä on personoitu juuri Qstockin yksiköiden toiminnalle suunnatuksi.

Tutkimus tulee esittää aina kirjallisessa muodossa, ja tätä muotoa kutsutaan tutkimustekstiksi. Tutkimustekstistä puhutaan laadullista tutkimusta tehdessä, määrällisestä tutkimuksesta auki kirjoitettua tekstiä kutsutaan tutkimusraportiksi. (Vilkkala 2005, 163.) Tutkimusraporttia on käytetty tämän opinnäytetyön kyselylomaketutkimuksen analysoinnissa. Tutkimus on purettu tutkimusraportiksi.

4.2 Laadullinen tutkimusmenetelmä

Vahvistusta opinnäytetyöhön on tuonut laadullisen tutkimusmenetelmän käyttö. Laadullisena tutkimusmenetelmänä toimi sähköpostin välityksellä käyty teemahaastattelu. Vilkan (2005, 101) mukaan teemahaastattelu lienee olevan yleisin tutkimushaastattelun muoto. Haastattelua varten on poimittu tutkimusongelmaa käsitteleviä ja opinnäytetyötä vahvistavia kysymyksiä. Teemahaastattelua voi käyttää myös määrällisen tutkimuksen tekemiseen, sillä kyseisellä metodilla kerätty tutkimusaineisto on muutettavissa tilastolliseksi analyysiksi. (Vilka 2005, 102.) Tämän tutkimusmenetelmän käyttöä ei kuitenkaan koettu tarpeelliseksi määrällistä tutkimusta tehtäessä.

4.3 Tekijän omat tiedot

Opinnäytetyön tekijällä on kokemusta Qstockin toiminnasta, sillä hän on työskennellyt organisaatiossa festivaaliassistenttina ja festivaalituottajana vuodesta 2018 lähtien. Osa luvun kaksi tiedoista on tutkijan omaan tietoon perustuvia lähdekriittisesti päteviä tietoja. Näistä tiedoista ei ole viittausta lähdeluettelossa, sillä kirjallista lähdettä osalle Qstockin tiedoista ei ole. Luvussa 10 on pystytty analysoimaan hakemusta henkilökohtaisemmalta ja tutkijan omaan tietouteen tukeutuvalla tavalla. Tutkija on avainasemassa. Tutkija nostaa valitsemiaan asioita tutkimustuloksiksi käsitteellistä ja tulkitsee aiheen täysin oman ymmärryksensä ja osaamisensa varassa (Ronkainen ym. 2011, 123).

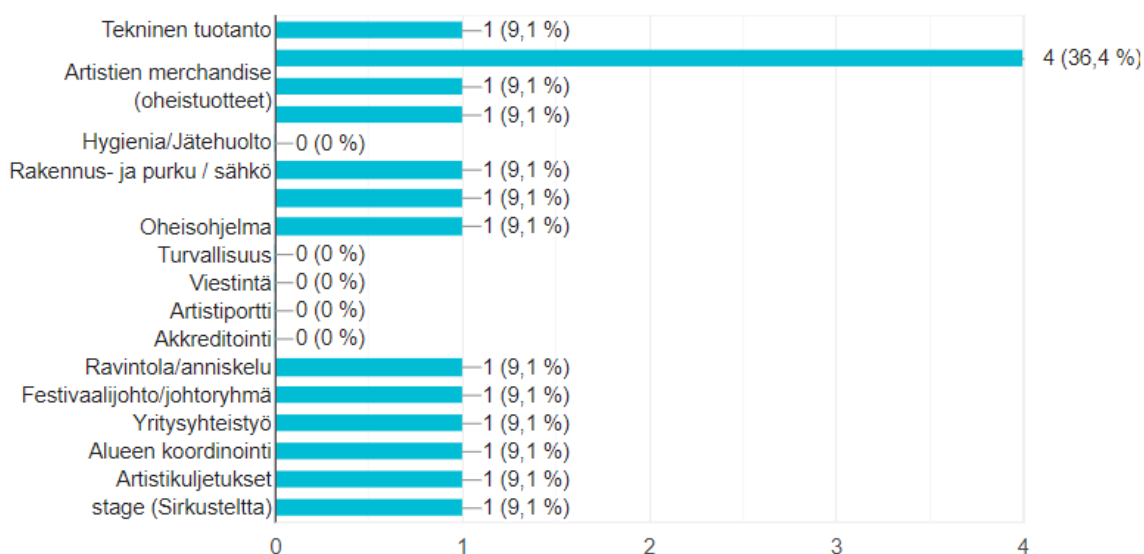
5 TUTKIMUSTULOKSET

Tässä kyselylomakkeen tulokset Qstock-festivaalin yksiköiden taustaa -osiosta. Kysely on lähtökohtaisesti suunnattu yksiköiden vastaaville, mutta kyselyyn on vastannut myös vastaavien alaisia, joiden tietämys Qstockin toiminnasta on katsottu tarpeelliseksi kyselyn sekä tulosten kannalta. Opinnäytetyössä on käyty yleiset ekologisuuden taustakysymykset erillisenä osiona ja yksiköittäin erittelemättöminä. Seuraavassa osiossa nähdään vastaajien mielipiteitä ekologisuudesta ja aihepiirin kiinnostuksesta sekä ekologisuuden tietoisuudesta organisaatiossa:

Kuvion 3. mukaan kyselylomakkeeseen on vastannut yhteensä 11 henkeä 15 eri yksiköstä. Tämä johtuu siitä, että sama henkilö saattaa työskennellä useammassa yksikössä.

Työalueeni (yksikköni) on:

11 vastausta

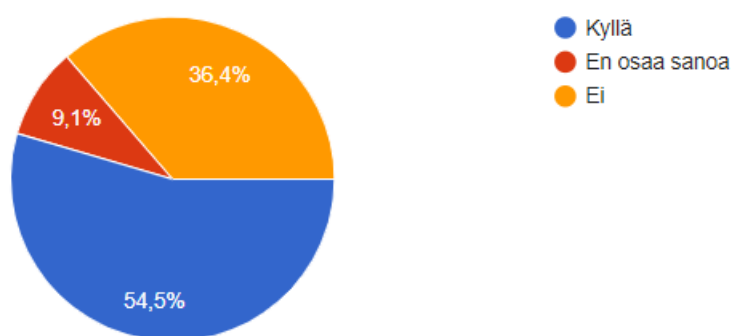
Kuvio 3. Kyselyyn osallistuneet yksiköt.

Kuviossa 3. 36,4% vastanneista ovat yksiköstä: Backstage-tuotanto sekä backstage-catering, mikä ei kuviossa 3. näy, 9,1% vastanneista yksiköstä on festivaali-alueen somistus ja aluetaide, 9,1% on rakennus- ja purkuajan catering, jotka eivät myöskään näy kuviossa 3.

Kuviossa 4. yli puolet vastaajista kokee ympäristöosaamisensa riittäväksi. 54,5 % vastanneista ovat sitä mieltä, että heidän omissa yksiköissään ympäristöosaaminen on riittävää. Kuitenkin 36,4 % vastaajista olivat sitä mieltä, että ympäristöosaaminen ei ole riittävää. 9,1 % vastaajista ei osannut sanoa, onko ympäristöosaaminen riittävää heidän yksikössään.

Mielestäni ympäristöosaaminen on riittävää yksikössäni

11 vastausta

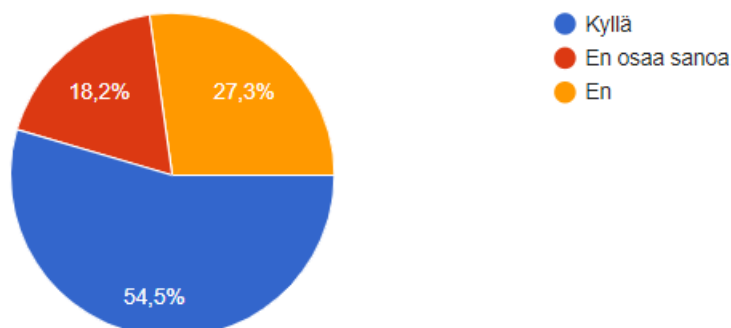
Kuvio 4. Ympäristöosaamisen riittävyys yksiköissä.

Ympäristölainsäädäntö on hyvin tärkeää festivaalin ekologisuuden kannalta, ja sen tietämys kertoo ammattimaisesta toiminnasta sekä perehtyneisyydestä. Kuviossa 5. jopa 54,5 % kyselyyn vastanneista ovat tietoisia yksikköään koskevista ympäristölainsäädännöistä. 27,3 % ei ollut tietoisia siitä, kuinka ympäristölainsäädäntö koskee yksikköä. 18,2 % vastanneista ei osannut vastata kysymykseen, mikä saattaa tarkoittaa sitä, ettei ympäristölainsäädäntö koske heidän yksikköään.

Tiedän, miten ympäristölainsäädäntö koskee yksikköäni

11 vastausta

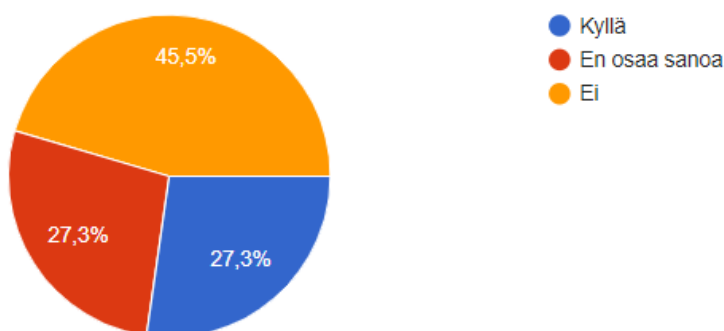

Kuvio 5. Yksiköiden ympäristölainsäädäntö.

Kuviossa 6. on esitetty kysymys, jossa kysyttiin, saako yksikkö ympäristötyöhön apua mahdollisilta yhteistyökumppaneilta. Kuviossa 7. näkyy jatkokysymys, jossa kysytään, että keneltä yhteiskumppanilta tai taholta yksikkö saa apua ympäristötyöhön. 45,5 % vastanneista ei saa apua ympäristötyöhön yhteistyökumppaneilta. 27,3 % vastanneista kertoi saavansa apua yhteistyökumppaneiltaan ja loput 27,3 % ei osannut sanoa saavansa apua ympäristötyöhön yhteistyökumppaneiltaan. Se saattaa johtua siitä, ettei heidän yksiköillään ole yhteistyökumppaneita. 27,3 % näyttää saavansa ympäristötyöhön apua Haurun Jäteauto Oy:ltä, Oulun kaupungin ympäristöpalveluilta ja liikuntapalveluilta sekä Lassila & Tikanoja Oy:ltä.

Yksikköni saa ympäristötyöhön apua yhteistyökumppaneilta tai muulta taholta (esim. Oulun kaupunki)

11 vastausta

Kuvio 6. Yhteistyökumppaneiden apu ympäristötyöhön.

Jos vastasit kyllä, niin keneltä yhteistyökumppanilta tai muulta taholta yksikkösi saa apua ympäristötyöhön?

3 vastausta

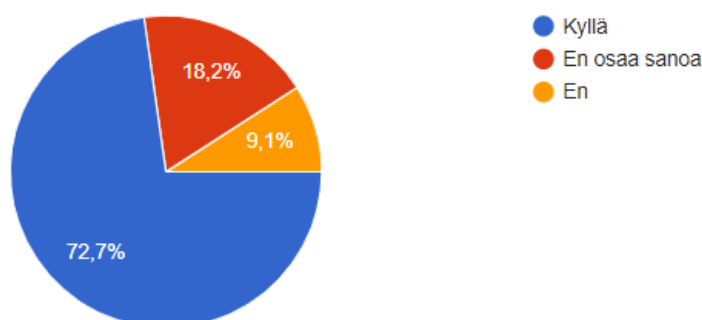
Oulun kaupungin ympäristöpalvelut ja liikuntapalvelut
Hauru
Hauru, L&T

Kuvio 7. Ketkä yhteistyökumppanit antavat apua ympäristötyöhön.

Qstock-festivaalin yksiköt ovat hyvin tietoisia yksiköiden ekologisista toimenpiteistä niitä kysyttäessä. Jopa 72,7 % vastaajista ovat sitä mieltä, että heillä on riittävästi tietoa, mikäli asiakas kysyy ekologisista toimenpiteistä yksikkönsä liittyen. 18,2 % ei osannut sanoa, onko heillä riittävästi tietämystä yksikkönsä ekologisista toimenpiteistä. Ainoastaan 9,1 % olivat sitä mieltä, ettei heillä ole tarpeeksi tietoa asiakkaan kysyessä yksikkönsä ekologisista toimenpiteistä kuvion 8. mukaan.

Koen, että minulla on riittävästi tietoa, mikäli asiakas kysyy ekologisista toimenpiteistä yksikkööni liittyen

11 vastausta

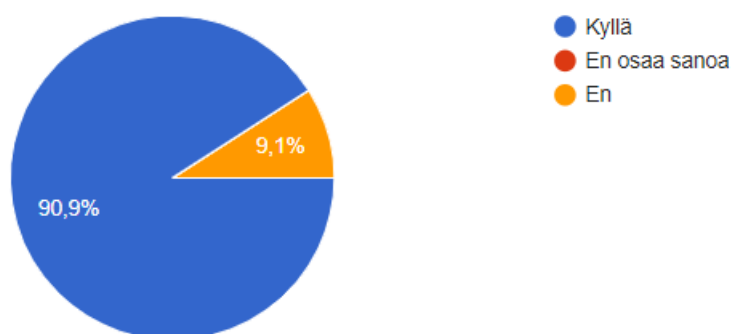
Kuvio 8. Yksikön ekologiset toimenpiteet.

Qstockin organisaatio on selkeästi kiinnostunut ekologisen toimintansa kehittämistä, sillä he harkitsevat tulevaisuudessa Ekokompassin sertifikaatin tavoittelamista. Kyselylomake näyttää, että myös yksiköiden kyselyyn vastanneet ovat hyvin kiinnostuneita ympäristöasioiden toteuttamisesta yksiköissä. Kuvion 9. mukaan

90,9 % vastanneista ovat kiinnostunut ympäristöasioiden toteuttamisesta yksikössään.

Olen kiinnostunut ympäristöasioiden toteuttamisesta yksikössäni

11 vastausta

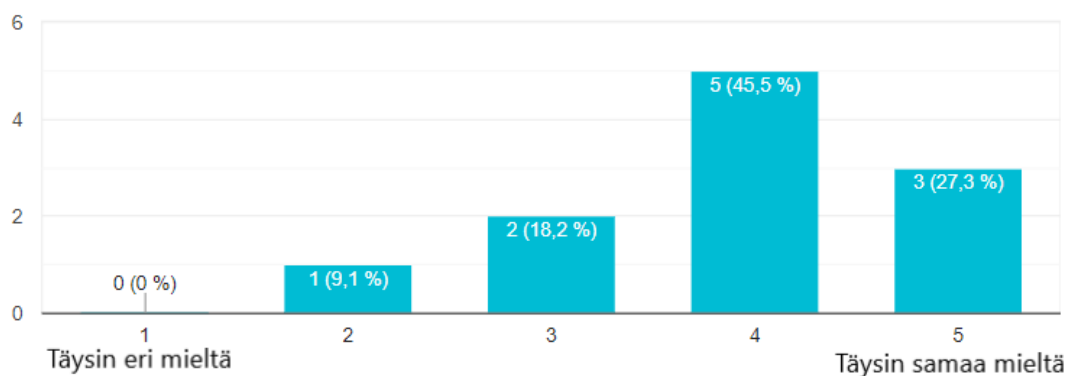

Kuvio 9. Kiinnostus ympäristöasioiden toteutuksesta yksikössä.

Qstock-festivaalin organisaatio on selkeästi kiinnostunut ekologisesta suunnasta festivaalin tulevaisuudessa. Tämä huomio näkyy myös yksiköiden vastanneiden kesken. Kiinnostus ympäristöasioiden toteuttamisesta yksikössä painottuu selkeästi positiiviselle puolelle, joka on samaa mieltä tai täysin samaa mieltä kuvion 10. mukaan.

Koen, että yksikköni henkilökunta on kiinnostunut ympäristöasioiden toteuttamisesta yksikössä

11 vastausta

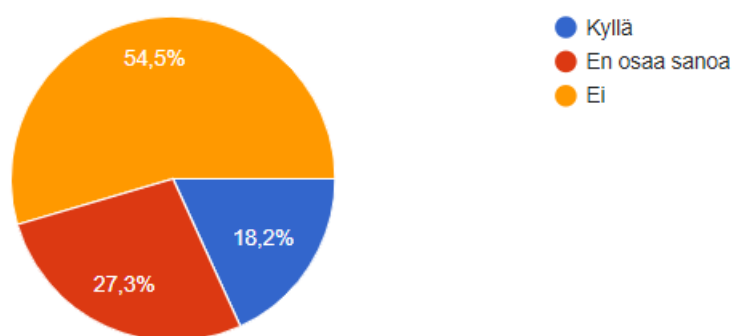

Kuvio 10. Yksikön kiinnostus ympäristöasioiden toteutuksesta.

Qstock-festivaalin yksiköiden vastaavista, jotka osallistuivat kyselyyn, 54,5 % kokee, että ympäristöasioiden toteuttaminen yksikössä ei tunnu vaikeilta kuvion 11. mukaan. 18,2 % kokee ympäristöasioiden toteuttamisen yksikössä vaikeaksi ja loput 27,3 % ei osaa sanoa. Voi olla, että 27,3 % vastanneista käsittelee ympäristöasioitaan työssään.

Ympäristöasiat tuntuvat minusta vaikeilta toteuttaa yksikössäni

11 vastausta

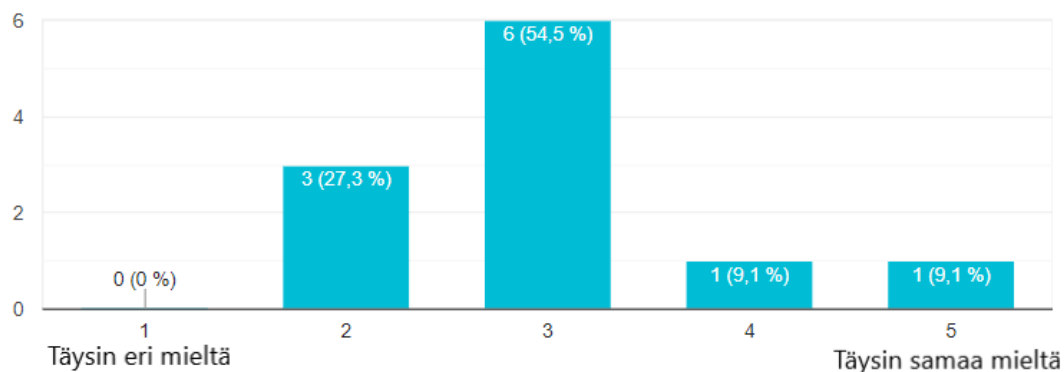

Kuvio 11. Ympäristöasioiden toteutus.

Kuvion 12. mukaan Qstock-festivaalin organisaatio ei ole selkeästi suoraan rohkaisut yksiköitä toimimaan ekologisesti ja ympäristöystävällisesti. 27,3 % ovat melko eri mieltä siitä, että heitä olisi rohkaistu ympäristöystävälliseen toimintaan. Puolet vastaajista ei osannut sanoa, onko organisaatio rohkaissut ympäristöystävälliseen toimintaan. 9,1 % ovat melko samaa mieltä siitä, että organisaatio on rohkaissut toimimaan ympäristöystävällisesti. 9,1 % vastanneista, eli yksi henkilö on täysin samaa mieltä siitä, että organisaatio on rohkaissut ympäristöystävälliseen toimintaan.

Koen, että organisaatio on rohkaissut minua toimimaan yksikössäni ympäristöystävällisesti

11 vastausta

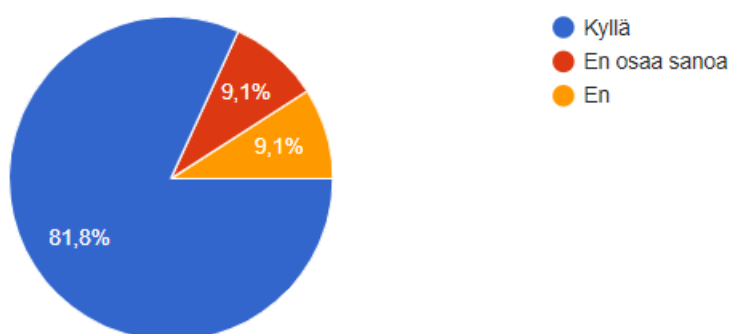

Kuvio 12. Organisaation rohkaisu ympäristöystävälliseen toimintaan.

Kuvion 13. mukaan 81,8 % vastaajista haluaa saada lisää tietoa Qstockin ekologisuudesta. Se on hyvä, sillä tämä opinnäytetyö voi olla alustava työkalu ja tiedonlähde Qstockin ekologisuudesta kyselyyn vastanneille ja koko organisaatiolle. 9,1 % ei osannut sanoa, haluavatko lisää tietoa Qstockin ekologisuudesta ja 9,1 % ei halunnut lisää tietoa Qstockin ekologisuudesta.

Haluaisin saada lisää tietoa Qstockin ekologisuudesta

11 vastausta

Kuvio 13. Lisää tietoa Qstockin ekologisuudesta.

6 KYSELYN TULOKSET YKSIKÖITTÄIN

Kyselyn tulokset käydään seuraavaksi hyvin tarkasti yksiköittäin läpi. Taustaa-osiota ei ole liitetty seuraaviin osioihin. Analysoinnissa on jätetty joistain yksiköistä tiettyjä osioita pois, sillä ne eivät kosketa yksikön työnkuvaa. Luvussa 10 on tiivistetty analyysi organisaation ekologisuuden tuloksista. Kyselyn tulokset ovat käyty äärimmäisen yksityiskohtaisesti läpi siitä syystä, että nämä tiedot ovat toimeksiantajan toivomuksesta koottu hallittu tietopaketti tulevaksi työkaluksi organisaatiolle.

6.1 Ravintola-/anniskeluyksikkö

Jätehuolto ja kierrätys. Ravintola-/anniskeluyksikkö lajittelee jätteensä. He lajittelevat kyselyn mukaan lasia ja kartonkia. Tämä yksikkö tuottaa eniten lasi-, kartonki- ja muovijätettä. Edellä mainittuja kolmea jätettä käytetään muun muassa tuotteiden pakkauksissa ja juomatarjoiluissa. Ravintola-/anniskeluyksikkö kertoi kyselyssä pystyvänsä vähentää edellä mainittujen jätteiden syntymistä esimerkiksi siirtymään kovamuovituotteisiin tarjoilussa. Yksikön toiminnassa ei synny vaarallista jätettä.

Kemikaalit. Ravintola-/anniskeluyksikkö ei käytä kemikaaleja toiminnassaan. Yksikkö kiinnittää huomiota kemikaalien hankinnassa kemikaalien tarpeellisuuteen. Kyselyn mukaan yksikkö ei kemikaaleja kuitenkaan tarvitse.

Catering ja anniskelu. Yksikkö vastasi catering ja anniskelu -osion yhteen kysymykseen. Kysymyksessä kysyttiin, käytetäänkö Qstockissa PalPan (pantillisia) kierrätettäviä tölkkejä ja muovipulloja. Yksikkö vastasi kysymykseen kyllä. Muihin kysymyksiin yksikkö vastasi: ei kuulu yksikköni työalueeseen.

Energia. Kyselyssä kysyttiin, että mihin tarkoitukseen yksikkönne pääsääntöisesti eniten tarvitsee energiaa? Ravintola-/anniskeluyksikkö vastasi tarvitsevänsä energiaa pääsääntöisesti eniten tuotteiden jäähdyttämiseen. Yksikkö ei nimennyt keinoja, joilla voisi vähentää energian tai sähkön kulutusta.

Päästöt. Ravintola-/anniskeluyksikkö on sitä mieltä, että Qstock suosii lähialueilta hankittua infraa ja/tai muita palveluita, kuten esimerkiksi aidat, teltat tai lavat. Yksikkö kokee, että Qstock pystyy vähentämään hiilidioksidipäästöjä nykyisestä tilanteesta. Ravintola-/anniskeluyksikkö kertoi, ettei tuotannon sisäiset ajot tai tuotannon aikaisten kulkuneuvojen toiminta kuulu heidän yksikkönsä työalueeseen. Ravintola/anniskelu ei nimennyt keinoja hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi.

Liikkuminen festivaalialueella rakennus-, festivaali- ja purkuaikaan. Yksiköstä kyselyyn vastannut henkilö saapuu ja poistuu töistä henkilöautolla. Työaikaan hän liikkuu kävellen tai mönkijällä. Yksikön työntekijät liikkuvat pääsääntöisesti festivaalialueella kävellen.

Alihankkijat. Ravintola-/anniskeluyksikkö on sitä mieltä, että Qstockiin hankitaan alihankkijat taloudellisin perustein. Yksikkö oli samaa mieltä siitä, että Qstock suosii käyttämään hankkijoita, jotka saapuvat lähialueilta. Yksikölle on tärkeää, että alihankkijan arvot kohtaavat tapahtuman arvojen kanssa. Anniskelu/ravintola-yksikkö ei ole aivan samaa mieltä siitä, että alihankkijoiden kanssa keskustellaan siitä, kuinka toiminta tapahtumassa ja tuotannossa olisi mahdollisimman ympäristöystävällistä. Ravintola-/anniskeluyksikkö hankkii pääasiassa lähialueen palvelutarjoajia ja toimitsijoita. Yksikkö on melko samaa mieltä siitä, että he pyrkivät valitsemaan yksikönsä yksikön alla myyntiä tekeviä kasvis- ja vegaanituotteita tarjoavia alihankkijoita.

Painatus ja materiaalit. Ravintola-/anniskeluyksikkö tilaa painomateriaaleja. Yksikön tilaamat painomateriaalit ovat hinnastot. Yksikkö ei tiedä, painetaanko materiaalit ympäristöystävälliselle ja joutsenmerkitylle materiaalille. Yksikkö ei myöskään osaa sanoa, painetaanko materiaalit ympäristöystävällisessä ja joutsenmerkityssä painotalossa. Yksikkö on sitä mieltä, että Qstockiin jää vuosittain suuria määriä julleiteita ja käsiohjelmia, jotka heitetään pois.

Muut materiaalit. Ravintola-/anniskeluyksikkö on samaa mieltä siitä, että Qstock käyttää kierrätettyjä materiaaleja tapahtumassaan tai materiaaliylijäämistä luodaan uutta. Yksikkö on samaa mieltä siitä, että Qstock pyrkii vuokraamaan mahdollisimman paljon hankintojen sijaan, koskien kaikkia tapahtuman hankintoja.

Melu. Ravintola-/anniskeluyksikkö yksikön mukaan Qstockilla on melulupa klo 24:00 asti tällä hetkellä. Yksikkö on sitä mieltä, että tapahtumasta aiheutuvasta melusta ilmoitetaan melulle altistuville kohteille. Yksikön työnkuvaan ei kyselyn mukaan kuulu kysymys: onko esiintymislavan sijoittelussa otettu huomioon äänen kantautuminen festivaalialueen lähistöllä sijaitseviin asuntoihin? Tai kysymys: onko äänentoistolaitteissa Line Array ja viivekaiuttimet? Yksikön mukaan Qstockissa mitataan melutasoa, jaetaan korvatulppia sekä käytetään ilotulitteita.

6.2 Alueen koordinointi

Jätehuolto ja kierrätys. Alueen koordinoinnin yksikössä ei fyysisesti lajitella tai kierrätetä jätettä. Mikäli yksikön työskentelyssä kertyy jätettä, on jäte pääsääntöisesti kyselyn mukaan sekajätettä. Edellä mainittu sekajätettä kertyy yksikössä alueen rakentamisesta ja purkamisesta kertyvästä roskasta. Yksikön toiminnassa ei synny vaarallista jätettä.

Energia. Kyselyssä kysyttiin, mihin tarkoitukseen yksikköönne pääsääntöisesti tarvitsee eniten energiaa. Alueen koordinoinnin yksikkö vastasi tarvitsevansa energiaa pääsääntöisesti eniten rakentamiseen, toimistotyöhön ja purkamiseen.

Päästöt. Alueen koordinointi on kyselyn mukaan sitä mieltä, että Qstock suosii lähialueelta hankittua infraa ja/tai muita palveluita, kuten esimerkiksi aidat, teltat ja esiintymislavat. Yksikkö on sitä mieltä, että tuotannon omia ajoja pyritään suunnittelemaan siten, että ajot tehdään mahdollisimman täydellä kuormalla. Alueen koordinoinnin yksikkö ei osaa sanoa, kokeeko yksikkönsä hiilidioksidipäästöjen vähentämisen haastavaksi. Yksikkö ei osaa sanoa, pystyykö Qstock vähentämään hiilidioksidipäästöjä nykyisestä tasosta.

Liikkuminen festivaalialueella rakennus-, festivaali- ja purkuaikaan. Alueen koordinoinnin kyselyyn vastannut henkilö saapuu töihin ja poistuu töistä yhteiskäytöllä. Työaikaan hän liikkuu kävellen tai mönkijällä. Yksikön alaiset työntekijät liikkuvat pääsääntöisesti tapahtuma-alueella kävellen tai mönkijällä.

Alihankkijat. Alueen koordinoinnin yksikön mukaan Qstockiin hankitaan alihankkijat seuraavin kriteerein: tarpeisiin vastaava alihankkija, hinta, laatu ja muu yhteistyö.

Alueen koordinointi ei ole eri mieltä eikä samaa mieltä siitä, että Qstock suosii käyttämään lähialueelta saapuvia alihankkijoita. Yksikkö ei osaa sanoa, onko yksikölle tärkeää, että alihankkijoiden arvot kohtaavat tapahtuman arvojen kanssa. Tämä voi johtua siitä, ettei alueen koordinointi käytä alihankkijoita toiminnassaan. Yksikkö ei myöskään osaa sanoa, keskustellaanko alihankkijoiden kanssa siitä, kuinka toiminta tapahtumassa ja tuotannossa olisi mahdollisimman ympäristöystävällistä.

Painatus ja materiaalit. Alueen koordinointi tilaa yksikköön painomateriaaleja kyselyn mukaan. Yksikkö tilaa kylttejä ja bannereita. Yksikkö ei osaa sanoa, painetaanko materiaalit ympäristöystävälliselle ja joutsenmerkitylle materiaalille. Yksikkö ei osaa sanoa, painetaanko materiaalit ympäristöystävällisessä ja joutsenmerkityssä painotalossa. Alueen koordinointi yksikön työalueeseen ei kuulu se, jääkö Qstockiin vuosittain suuri määrä julisteita ja käsiohjelmia, jotka heitetään pois.

Muut materiaalit. Alueen koordinointi vastasi kyselyn kysymykseen: mitkä yksikösi materiaalit ovat sellaisia, joita voidaan käyttää tulevina vuosina? (messumatot, puutavara, kaiutinkankaat...)? Siten, että valtaosa materiaaleista on palveluntuottajien omia tavaroita. Alueen koordinointi on sitä mieltä, että Qstock käyttää kierrätettyjä materiaaleja tapahtumassaan tai materiaaliylijäämistä luodaan uutta. Yksikkö on myös sitä mieltä, että Qstock pyrkii vuokraamaan mahdollisimman paljon hankintojen sijaan, koskien kaikkia tapahtuman hankintoja.

Melu. Yksikön mukaan Qstockilla on melulupa klo 24:00 asti. Alueen koordinoinnin mukaan tapahtumasta aiheutuvasta melusta ilmoitetaan melulle altistuville kohteille. Esiintymislavan sijoittelussa on yksikön vastausten mukaan otettu huomioon äänen kantautuminen festivaalialueen lähistöllä sijaitseviin asuntoihin. Tieto siitä, onko ääntötoistolaitteissa line array ja viivekaiuttimet, ei kuulu alueen koordinoinnin työalueeseen. Yksikön mukaan Qstockissa mitataan melutasoa ja sitä mitataan eri aikoina, eri pisteistä, ammattikalustolla ja ammattilaisen toimesta. Alueen koordinoinnin mukaan tapahtumassa käytetään ilotulitteita.

6.3 Rakennus- ja purkuyksikkö

Jätehuolto ja kierrätys. Rakennus- ja purkuyksikössä kierrätetään jätteet. Yksikössä lajitella seuraavia jätteitä: sekajäte, lasi, metalli, puujäte ja muovi. Eniten yksiköltä kertyy lasia, metallia ja puujätettä. Kolmea eniten tuotettavaa jätettä aiheutuu juomista ja rakentamisesta. Yksikön toiminnassa ei synny vaarallista jätettä.

Kemikaalit. Rakennus- ja purkuyksikössä käytetään kemikaaleja. Nämä kemikaalit ovat maali ja polttoaine. Maalia käytetään maalaamiseen ja polttoainetta yksikön toiminnassa käytettäviin työkoneisiin. Yksikkö kiinnittää huomiota kemikaaleja hankkiessaan purkin kyljessä oleviin ympäristömerkkeihin.

Catering ja anniskelu. Rakennus- ja purkuyksikkö vastasi tämän osion kysymyksiin: ei kuulu työalueeseen. He kuitenkin pystyivät vastaamaan kyllä, siihen, käytetäänkö Qstockissa PalPan (pantillisia) kierrätettäviä tölkkejä ja muovipulloja.

Energia. Tämä yksikkö tarvitsee pääsääntöisesti eniten energiaa toiminnassaan käytettäviin työkoneisiin ja yksikkönsä työmiehiin.

Päästöt. Rakennus- ja purkuyksikkö on sitä mieltä, että Qstock suosii lähialueelta hankittavaa infraa ja/tai muita palveluita. Esimerkiksi aidat, teltat ja esiintymislavat. Yksikkö on myöskin sitä mieltä, että tuotantojen omia ajoja pyritään suunnittelemaan mahdollisimman täydellä kuormalla. Rakennus- ja purkuyksikkö näkee, että tulevaisuudessa Qstockin tuotannossa käytettävät polttoaineella toimivat kulkuneuvot voisi vaihtaa ekologisemmiksi, kuten esimerkiksi hybridi- tai sähköauto. Yksikkö ei koe hiilidioksidipäästöjen vähentämistä haastavana ja se kokee, että Qstock pystyy vähentämään hiilidioksidipäästöjä nykyisestä tasosta.

Liikkuminen festivaalialueella rakennus-, festivaali- ja purkuaikaan. Kyselyyn vastannut vastaava saapuu töihin ja poistuu töistä polkupyörällä tai yhteiskyydillä. Työaikaan hän liikkuu kävellen, mönkijällä tai polkupyörällä. Yksikön muu henkilökunta liikkuu pääsääntöisesti tapahtuma-alueella kävellen, mönkijällä tai polkupyörällä.

Alihankkijat. Kyselyyn vastannut ei osannut sanoa suositaanko käyttämään alihankkijoita, jotka saapuvat lähialueelta. Rakennus- ja purkuyksikölle on todella tärkeää, että alihankkijan arvot kohtaavat tapahtuman arvojen kanssa. Yksikkö on myös täysin samaa mieltä siitä, että alihankkijoiden kanssa keskustellaan siitä, kuin toiminta tapahtumassa ja tuotannossa olisi mahdollisimman ympäristöystävällistä. Tämä yksikkö hankkii toimintaansa varten pääasiassa lähialueen palveluntarjoajia ja toimitsijoita. Yksikkö oli hieman eri mieltä siitä, että he pyrkivät hankkimaan yksikköönsä yksikön alla myyntiä tekeviä kasvis- tai vegaanituotteita tarjoavia alihankkijoita.

Painatus ja materiaalit. Rakennus- ja purkuyksikkö tilaa yksikköönsä painomateriaaleja. Nämä painomateriaalit ovat karttoja. Yksikkö ei osaa sanoa, onko materiaalit painatettu ympäristöystävälliselle ja joutsenmerkitylle materiaalille. Yksikkö ei myöskään osaa sanoa, onko materiaalit painatettu ympäristöystävällisessä ja joutsenmerkityssä painotalossa. Yksikkö ei osaa sanoa jääkö Qstockista vuosittain suuria määriä käsiohjelmia ja julisteita, jotka heitetään pois. Rakennus- ja purkuyksikön vastaaja nimesi keinon, jolla yksikkö voisi vähentää painomateriaalien kulutusta. Keino olisi antaa kaikille rakennusmiehille tabletit, jossa olisi kartat, fyysisten paperisten karttojen sijaan.

Muut materiaalit. Rakennus- ja purkuyksikössä messumatot, puutavara ja kaiutinkankaat ovat sellaisia materiaaleja, joita käytetään uudelleen tulevana vuosina.

6.4 Festivaalialueen somistus ja aluetaide -yksikkö

Jätehuolto ja kierrätys. Festivaalialueen somistus ja aluetaide -yksikkö lajittelee yksikön toiminnasta kertyvän jätteen. Tämä yksikkö lajittelee metallia, lasia, energijätettä/polttokelpoista jätettä, paristot, ongelmajätettä ja muovia. Yksikkö tuottaa seuraavaa kolmea jätettä toiminnassaan eniten: energijäte/polttokelpoinen jäte, ongelmajäte ja tekstiilijäte. Näitä edellä mainittuja jätteitä käytetään pääasiassa festivaalialueen somistamiseen. Festivaalialueen somistus ja aluetaide -yksikön toiminnassa syntyy myös vaarallista jätettä.

Festivaalialueen somistus ja aluetaide -yksikön vastaava vastasi kyselyn kysymykseen: ”Pystytkö nimeämään keinoja, jolla yksikkösi voisi vähentää edellä mainittujen jätteiden syntymistä toiminnallaan? Tähän voit myös ideoida!”. Yksikön vastaava vastasi kysymykseen seuraavasti ”Tarvittaisiin enemmän aikaa esim. tekstiilien huoltamiseen. Nyt likaiset/homeiset täytyy laittaa roskiin, koska aikaa pesuun tai homeen poistoon ei ole. Pilaantuneista maaleista syntyy jonkin verran jätettä osin siksi, että maalit ovat jo meille tullessa vanhoja, ja osin siksi, koska lahjoitusten mukana on sellaisia värejä, joille ei ole käyttöä. Tälläkin hetkellä meillä on erisävyisiä harmaita varastossa varmaan toistakymmentä purkkia. Näille vielä käyttökelpoisille harmaille olisi kiva löytää ottaja”.

Kemikaalit. Festivaalialueen somistus ja aluetaide -yksikkö käyttää toiminnassaan kemikaaleja, näitä kemikaaleja ovat mm. maalit, lakat ja liuottimet. Kemikaalien hankinnassa yksikkö kiinnittää huomiota kemikaalien tarpeellisuuteen toiminnassa, kemikaalin vähäiseen haitallisuuteen ja purkin kyljessä oleviin ympäristömerkkeihin.

Energia. Kyselyssäni kysyin, mihin tarkoitukseen yksikkö pääsääntöisesti käyttää energiaa. Festivaalialueen somistus ja aluetaide -yksikön vastaava vastasi kyselyni kysymykseen seuraavasti: ”Valmisteluvaiheessa energiaa tarvitsevat pienet laitteet, kuten ompelukone, kuumaliimapistooli, akkukone jne. Valmiissa somistuksessa yleensä ainoastaan valot vievät energiaa”. Yksikön vastaava vastaa kysymykseeni: ”Pystytkö nimeämään keinoja, jolla yksikkösi voisi vähentää energian/sähkön kulutusta toiminnallaan? Tähän voit myös ideoida!” seuraavasti: ”Yksikkömme kuluttaa aika vähän energiaa. Sähkölaite luonnollisesti suljetaan, kun sitä ei käytetä ja laturi irrotetaan pistorasiasta, kun akku on täynnä. Myös kaikki käyttämämme valot ovat pitkäikäisiä ja vähän kuluttavia ledejä”.

Päästöt. Festivaalialueen somistus ja aluetaide -yksikkö on sitä mieltä, että tuotannon sisäisiä ajoja pyritään suunnittelemaan siten, että ne tehdään mahdollisimman täydellä kuormalla. Yksikkö näkee mahdollisena, että tulevaisuudessa Qstockin tuotannossa käytettävät polttoaineella toimivat kulkuneuvot voisi vaihtaa ekologisemmiksi, kuten esimerkiksi hybridi tai sähköauto (mönkijät, runnerin auto, artist shuttle).

Yksikkö on sitä mieltä, että Qstock pystyy vähentämään hiilidioksidipäästöjään nykyisestä tasosta. Festivaalialueen somistus ja aluetaide -yksikkö vastasi pystyvänsä mielestään vähentää yksikkönsä päästöjä seuraavasti: ”Tekemällä kestäviä hankintoja, suosimalla kierrätystavaraa, panostamalla tavaroiden huoltoon/kunnostamiseen myös festarin jälkeen, eli pidentämällä tavaroiden käyttöikä. Huomauttamalla myös vapaaehtoisia tarvikkeiden ja materiaalien oikeanlaisesta käsittelystä ja säilytyksestä”.

Liikkuminen festivaalialueella rakennus-, festivaali- ja purkuajaksi. Festivaalialueen somistus ja aluetaide -yksikön kyselyyn vastannut henkilö kertoo saapuvansa ja poistuvansa töistä yhteiskäytöllä. Työaikaan liikkuminen tapahtuu kävellen, myös yksikön muut henkilöt liikkuvat työaikaan kävellen.

Muut materiaalit.

Festivaalialueen somistus ja aluetaide -yksikössä lähes kaikki yksikön materiaalit ovat sellaisia, joita voidaan käyttää tulevana vuosina, ainakin muokattuna. pilaantuneita materiaaleja yksikkö ei voi uudelleen käyttää. Yksiköltä kysyttiin, että mitkä materiaalit yksikössä on kierrätettyjä, vastaukseksi saatiin: ”Suuri osa käyttämässämme materiaalista on kierrätettyä. Uutena hankitaan vain sellaisia tarvikkeita, joita on vaikea löytää käytettynä”. Yksikkö oli samaa mieltä siitä, että Qstock käyttää kierrätettyjä materiaaleja tapahtumassaan tai materiaaliylijäämistä luodaan uutta. Yksikkö ei osaa sanoa, pyrkiikö Qstock vuokraamaan mahdollisimman paljon hankintojen sijaan, koskien kaikkia tapahtuman hankintoja.

6.5 Teknisen tuotannon yksikkö, Artistien merchandise-yksikkö, Rakennus- ja purkuajan catering -yksikkö, Festivaalin johdon yksikkö/johtoryhmän yksikkö

Jätehuolto ja kierrätys. Nämä yksiköt lajittelevat yksikkönsä jätteet. Lajiteltavia jätteitä ovat sekajäte, biojäte, lasi, metalli ja kartonki. Yhteensä nämä yksiköt tuottavat eniten sekajätettä, biojätettä ja metallijätettä. Näitä jätteitä syntyy pääosin tölkkijuomista ja ruoasta, vastanneen mukaan. Kyselyssä on kysytty, että kuinka yksiköt voi-

sivat pienentää edellä mainittujen jätteiden syntymistä toiminnallaan. Kyselyyn vastannut henkilö vastasi seuraavasti: "Eipä juuri, hävikkiä pyritään minimoimaan ja esim. kertakäyttöastioita järkeistämään niin, että on vain yhtä lautaskokoa". Näiden yksiköiden toiminnassa ei synny vaarallista jätettä.

Catering ja anniskelu. Tämän osion vastaukset ovat kohdistettuja vastauksia yksiköstä Rakennus- ja purkuajan catering. Tämän yksikön mukaan cateringtuotannossa suositaan sesonki- ja satokausituotteita sekä lähi- tai paikallistuotteita. Yksikön mukaan cateringissa ei vältetä annospakkauksia tai kertakäyttötuotteita. Kysymykseen "Millä tavalla cateringissa on otettu huomioon kasvis- ja vegaaniruoka?" Kyselyyn vastannut henkilö vastasi, että cateringissa vaihtoehtoja löytyy karkeista lämpimiin ruokiin. Vastaajan mukaan tulevaisuudessa kasvis- ja vegaaniruokien määrä aiotaan lisätä. Yksikön mukaan Qstockissa käytetään PalPan (pantillisia) kierätettäviä tölkkejä ja muovipulloja.

Energia. Nämä yksiköt tarvitsevat pääsääntöisesti energiaa lavatuotantoon, jääkaappeihin ja kahvinkeittimiin. Yksiköt eivät pystyneet nimeämään keinoja, joilla yksiköt voisivat vähentää energian tai sähkön kulutusta toiminnallaan.

Päästöt. Nämä yksiköt ovat sitä mieltä, että Qstock suosii lähialueelta hankittua infraa ja/tai muita palveluita (aidat, teltat, lavat yms.) Yksikköjen mielestä tuotannon omia ajoja pyritään suunnittelemaan siten, että ajot tehdään mahdollisimman täydellä kuormalla. Yksiköt näkevät mahdollisena sen, että tulevaisuudessa Qstockin tuotannossa käytettävät polttoaineella toimivat kulkuneuvot voisi vaihtaa ekologisemmiksi, kuten esimerkiksi hybridi tai sähköauto. (mönkijät, runnerin auto ja artist shuttle). Yksiköt kokevat kyselyn vastausten mukaan yksiköidensä hiilidioksidipäästöjen vähentämisen haastavaksi, mutta ovat sitä mieltä, että Qstock pystyy vähentämään hiilidioksidipäästöjä nykyisestä tasostaan.

Liikkuminen festivaalialueella rakennus-, festivaali- ja purkuajaksi. Kyselyyn yksiköiden edustajana vastannut henkilö saapuu ja poistuu töistä henkilöautolla, työaikaan liikkuu kävellen tai polkupyörällä. Yksiköiden työntekijät liikkuvat pääsääntöisesti tapahtuma-alueella kävellen.

Alihankkijat. Yksiköt ovat samaa mieltä siitä, että Qstock suosii käyttämään alihankkijoita, jotka saapuvat lähialueilta. Yksiköt eivät osaa sanoa, onko heille tärkeää

se, että alihankkijan arvot kohtaavat tapahtuman arvojen kanssa. Nämä yksiköt ovat täysin eri mieltä siitä, että alihankkijoiden kanssa keskustellaan siitä, kuinka toiminta tapahtumassa ja tuotannossa olisi mahdollisimman ympäristöystävällistä. Yksiköiden vastaava henkilö pyrkii kyselyn mukaan toimintaa varten pääasiassa lähialueen palveluntarjoajia ja toimitsijoita. Kyselyyn vastannut yksiköiden edustaja on eri mieltä siitä, että yksiköt pyrkivät valitsemaan yksikköönsä yksikön alla myyntiä tekeviä kasvis- tai vegaanituotteita tarjoavia alihankkijoita.

Painatus, materiaalit ja muut materiaalit. Teknisen tuotannon yksikkö, Artistien merchandise-yksikkö, Rakennus- ja purkuajan catering -yksikkö, Festivaalin johdon yksikkö/johtoryhmän yksikkö eivät tilaa toimintaansa varten painomateriaaleja. Yksiköiden mukaan Qstockiin jää vuosittain suuria määriä käsiohjelmia ja julisteita, jotka heitetään pois. Yksiköiden mielestä Qstock käyttää kierrätettyjä materiaaleja tapahtumassaan tai materiaaliylijäämistä luodaan uutta (somistus, kalusteet yms.). Yksiköiden mielestä Qstock pyrkii myös vuokraamaan mahdollisimman paljon hankintojen sijaan. Tämä koskee kaikkia tapahtuman hankintoja.

Melu. Yksiköiden vastaavana kyselyyn vastanneen henkilön mukaan Qstockilla on melulupa klo 24.00 tai 00.30 saakka. Vastauksen mukaan tapahtumasta aiheutuva melusta ilmoitetaan melulle altistuville kohteille. Yksiköiden edustajan mukaan Qstockissa esiintymislavojen sijoittelussa on otettu huomioon äänen kantautuminen festivaalialueen lähistöllä sijaitseviin asuntoihin. Kyselyn kysymykseen ”Onko ääntötoistolaitteissa Line Array ja viivekaiuttimet?”, vastasin yksiköiden edustaja, että Qstockissa on Line Array -kaiuttimet, mutta ei viivekaiuttimia. Yksiköiden mukaan Qstockissa mitataan melutasoa. Melutasoa yksiköiden edustajan mukaan mitataan seuraavasti: ” FOH-pisteissä on mittarit koko ajan päällä ja niistä ajetaan tarvittaessa raportit. Lisäksi meluluvan mukaisesti suoritetaan kontrollit lähiasutuksen luona vaaditulla tasolla virallisella mittauskalustolla”. Vastausten mukaan tapahtumassa jaetaan korvatulppia ja käytetään ilotulitteita.

6.6 Oheisohjelmayksikkö

Jätehuolto ja kierrätys. Kyselyyn vastannut henkilö ei osaa sanoa, lajitteleeko yksikkö jätteitä. Yksikkö kuitenkin tuottaa toiminnassaan sekajätettä, biojätettä, ja paperia.

Kyselyssä kysyttiin, että mihin edellä mainittuja kolmea eniten tuottavaa jätettä/materiaalia yksikössä käytetään. Oheisohjelmasta vastaava henkilö vastasi seuraavasti kysymykseen: ”Pääasiassa olen yksikössäni itsekseen ja oheisohjelma on toteutettu ostopalveluina, joita ei ole velvoitettu/kehotettu Qstockin osalta tietynlaiseen ympäristöystävällisyyteen. Tästä syystä en ole tarkemmin perillä ostopalveluiden tuottamasta jätteestä. Käsittääkseni oheisohjelmatuotannossa ei kuitenkaan synny kovin paljon jätettä, sillä kyse on lähinnä esiintymisestä.

Sanoisin, että oheisohjelmayksikössä eniten jätettä syntyy toimistotyön yhteydessä tulostetuista papereista (aikatauluja, ohjeistuksia yms.), muistilapuista sekä festivaalipäivinä henkilökunnan ruokailusta. Toisinaan tarvittavat lavasteet, somisteet ja kalusteet vuokrataan tai kierrätetään uudelleen käytettäväksi seuraavina vuosina. Sekajätettä syntyy varmasti pieniä määriä sekä toimistotyössä, että oheisohjelman toteutuksen yhteydessä esim. toimistotarvikkeista”.

Kyselyssä kysyttiin, että pystyykö vastaaja nimeämään keinoja, jolla yksikkö voisi vähentää edellä mainittujen jätteiden syntymistä toiminnallaan. Vastaja pyydettiin myös ideoimaan. Oheisohjelmasta vastannut henkilö vastasi ja ideoi kohtaa seuraavasti: ” Voisin omassa toiminnassani vähentää papereiden tulostamista, sillä samat yliviivaamiset sekä muistiinpano toiminnot voi nykyään tehdä myös sähköisesti. Samoin muistilappujen käyttäminen voisi vähentää ja siirtyä käyttämään tehokkaammin sähköisiä to do -listoja.

Henkilökunnan ruokailuun liittyvän jätteen vähentäminen onkin sitten kinkkisempi osuus ja ratkaisujen löytyminen kuuluukin ruoan toimittajille/käsittelijöille. En tiedä onko tässä ollut ylipäätään suurempaa ongelmaa. Rakennus- ja purkuviikoilta ylijäänyt ruoka on tähänkin asti lahjoitettu eteenpäin”.

Oheisohjelmayksikön toiminnassa syntyy vastauksen mukaan vaarallista jätettä.

Kemikaalit. Oheisohjelmayksikössä käytetään kemikaaleja. Vastaajan mukaan maaleja on käytetty festarivalokuvauspisteen taustassa sekä oheisohjelmapisteiden kylteissä. Toteutus ollut somistustiimillä. Kemikaalien hankinta ei kuulu oheisohjelman työnkuvaan, mutta vastaaja kertoi seuraavasti: ”Tiedän sen verran somistustiimin maalihankinnoista, että ainakin osa on hankittu kaupan ns. virhevalikoimasta. Tällä tarkoitan rautakaupassa asiakkaan tilaamia maalisekoituksia, jotka syystä tai toisesta eivät ole kelvanneet alkuperäiselle asiakkaalle. Parempi tieto löytyy siis somistustiimiltä, joka on hankkinut oheisohjelmapisteilläkin käytetyt maalit”.

Energia. Kyselyssä kysyttiin, että mihin tarkoitukseen yksikkönne pääsääntöisesti tarvitsee energiaa. Yksikkö vastasi seuraavasti: ”Toimistotyössä sähköä tarvitaan mm. pitämään tietokone, tulostin ja puhelin virroissa. Oheisohjelman käytännön tasolla sähköä tarvitaan valoille ja äänentoistolalle”. Kyselyssä kysyttiin, pystyykö vastaaja nimeämään keinoja, joilla yksikkö voisi vähentää energian/sähkön kulutusta toiminnallaan. Kyselyyn vastannut henkilö vastasi seuraavasti: ”En osaa sanoa. Toki ostopalveluina hankituista valo- ja äänitekniikasta voisi kysyä toimittajalta, ovatko ne energiatietoisien festivaalin valintoja. En tiedä löytyisikö sieltä kulutuksen osalta säästettävää”.

Päästöt. Oheisohjelmayksikkö on sitä mieltä, että Qstock suosii lähialueelta hankittua infraa ja/tai muita palveluita, (aidat, teltat, lavat yms.). Oheisohjelmayksikkö ei osaa sanoa, pyritäänkö Qstockin omia ajoja suunnittelemaan siten, että ajot tehdään mahdollisimman täydellä kuormalla. Yksikkö ei koe, että hiilidioksidipäästöjen vähentäminen oheisohjelmayksikössä olisi haastavaa. Yksikkö kokee, että Qstock pystyy vähentämään hiilidioksidipäästöjä nykyisestä tasosta. Kyselyssä kysyttiin, että pystytkö nimeämään keinoja, jolla yksikkösi voisi vähentää hiilidioksidipäästöjen syntymistä? Kysymyksen yhteyteen pyydettiin myös ideoimaan. Oheisohjelmayksikön vastaaja vastasi seuraavasti: ”Voisin itse kulkea festivaaliviikot alueelle pyörällä, sillä matkaa ei ole kuin kaksi kilometriä.

Oheisohjelman toteutuksessa mukana olevia kumppaneita ja toimijoita voisi viestintää hyväksikäyttäen ohjeistaa ekologisista toimintatavoista. Voisimme myös etsiä uuden tavan kannustaa henkilökuntaa tulemaan alueelle julkisilla kulkuneuvoilla, pyörällä tai kävellen, mikäli mukaan ei tarvitse ottaa isompia kantamuksia”.

Liikkuminen festivaalialueella rakennus-, festivaali- ja purku-aikaan. Oheisohjelmayksikön kyselyyn vastannut henkilö kertoo saapuvansa ja poistuvansa henkilöautolla töistä. Työaikaan hän liikkuu kävellen, kuten myös yksikön muukin henkilökunta.

Alihankkijat. Kyselyssä kysyttiin, että millä kriteerein Qstockiin hankitaan alihankkijat. Oheisohjelmayksikön edustava kyselyyn vastannut henkilö vastasi kysymyseen seuraavasti: ”Tämä ei kuulu aivan omaan työalueeseen, mutta käsitykseni mukaan ensisijaisesti kartoitetaan lähialueen toimijat ja valitaan heistä sopivin. Mikäli Oulun seudulta ei löydy tarpeeksi kalustoa tai ammattitaitoa, kurotteleminen Ruotsin tai etelän suuntaan”. Oheisohjelmayksikkö on samaa mieltä siitä, että Qstock suosii käyttämään alihankkijoita, jotka saapuvat lähialueelta. Oheisohjelmayksikkö ei osannut sanoa, onko yksikölle tärkeää, että alihankkijoiden arvot kohtaavat tapahtuman arvojen kanssa. Oheisohjelmayksikkö ei osannut sanoa, keskustellaanko alihankkijoiden kanssa siitä, kuinka toiminta tapahtumassa ja tuotannossa olisi mahdollisimman ympäristöystävällistä. Oheisohjelmayksikkö on samaa mieltä siitä, että he pyrkivät hankkimaan toimintaansa varten pääasiassa lähialueelta saapuvia palveluntarjoajia tai toimitsijoita.

Muuta materiaalit. Kyselyssä kysyttiin, että mitkä yksikön materiaalit ovat sellaisia, joita voidaan käyttää tulevina vuosina. Oheisohjelmayksikkö vastasi, että oheisohjelmapisteiden kyltit, kalusteet sekä muut somisteet. Oheisohjelmayksikön kierrätetyt materiaaleja ovat kyselyn mukaan oheisohjelmapisteiden kyltit, kalusteet sekä ainakin osa somisteista. Yksikkö on sitä mieltä, että Qstock käyttää kierrätettyjä materiaaleja tapahtumassaan tai materiaaliylilijäämistä luodaan uutta. yksikkö ei osaa sanoa, pyrkiikö Qstock vuokraamaan mahdollisimman paljon hankintojen sijaan, koskien kaikkia tapahtuman hankintoja.

Melu. Oheisohjelmayksikön mukaan tapahtumasta aiheutuvasta melusta ilmoitetaan sille altistuville kohteille. Yksikön mukaan tapahtumassa jaetaan korvatulppia ja käytetään ilotulitteita.

6.7 Artistikuljetusyksikkö

Jätehuolto ja kierrätys sekä kemikaalit. Artistikuljetusyksikössä kertyy sekajätettä ja paperijätettä. Tämän yksikön toiminnassa ei synny vaarallista jätettä. Tämän yksikön toiminnassa ei käytetä myöskään kemikaaleja.

Energia. Tämä yksikkö tarvitsee toimintaansa energiaa, energiaa he tarvitsevat tietokoneiden käyttöön.

Päästöt. Artistikuljetusyksikkö on sitä mieltä, että tuotannon omia ajoja pyritään suunnittelemaan siten, että ajot tehdään mahdollisimman täydellä kuormalla. Yksikkö näkee kyselyn mukaan mahdollisena, että tulevaisuudessa Qstockin tuotannossa käytettävät polttoaineella toimivat kulkuneuvot voisi vaihtaa ekologisemmiksi, kuten esimerkiksi hybridi tai sähköauto. (mönkijät, runnerin auto, artist shuttle). Yksikkö ei koe yksikkönsä hiilidioksidipäästöjen vähentämistä haastavaksi ja ovat myös sitä mieltä, että Qstock pystyy vähentämään hiilidioksidipäästöjä nykyisestä tasosta. Vastaajan mukaan, oman yksikön hiilidioksidipäästöjä he voisivat vähentää hybridi- ja sähköautoilla, ensimmäisenä vaihtoehtonaan hybridiauto.

Liikkuminen festivaalialueella rakennus-, festivaali- ja purkuaikaan. Artistikuljetusyksikön edustajana kyselyyn vastannut henkilö saapuu ja poistuu töistä polkupyörällä tai henkilöautolla. Työaikaan hän liikkuu kävellen, henkilöautolla tai polkupyörällä. Artistikuljetusyksikön työntekijät liikkuvat pääasiassa kävellen polkupyörillä tai artist shuttle -autoilla.

Painatus ja materiaalit. Artistikuljetusyksikkö tilaa toimintaansa varten painomateriaaleja. Nämä materiaalit ovat käsiohjelmia, kylttejä ja ajolistoja. Yksikkö ei osaa sanoa, onko materiaalit painettu joutsenmerkityssä ja ympäristöystävällisessä painotalossa tai joutsenmerkitylle ja ympäristöystävälliselle materiaalille. Yksikön mukaan Qstockista ei jää vuosittain suuria määriä käsiohjelmia ja julisteita, jotka heitetään pois. Yksikkö on sitä mieltä, että Qstock käyttää kierrätettyjä materiaaleja taikamassaan tai materiaaliylijäämistä luodaan uutta (somistus, kalusteet yms).

Melu. Artistikuljetusyksikkö arvasi Qstockilla olevan melulupa la-su väliseen yöhön klo 01.00 asti. Yksikön mukaan Qstockissa mitataan melutasoa, jaetaan korvatulpia ja käytetään ilotulitteita.

6.8 Yritysyhteistyöyksikkö

Yksikön työnkuvaan ei kuulu osa-alueet: jätehuolto ja kierrätys, kemikaalit, catering ja anniskelu. Näitä osa-alueita ei analysoitu opinnäytetyössä, muuten kuin toteamalla, etteivät ne kosketa yritysyhteistyöyksikköä.

Energia. Yritysyhteistyöyksikkö tarvitsee energiaa toiminnassaan festivaalialueella liikkumiseen rakennusaikaan. Yksikön mukaan energian tai sähkön kulutusta voisi vähentää, mikäli liikkuminen tapahtuisikin polkupyörällä.

Päästöt. Yritysyhteistyöyksikön mukaan Qstock suosii lähialueilta hankittua infraa ja/tai muita palveluita (aidat, teltat, lavat). Yksikkö näkee mahdollisena, että tulevaisuudessa Qstockin tuotannossa käytettävät polttoaineella toimivat kulkuneuvot voisi vaihtaa ekologisemmiksi, kuten esimerkiksi hybridi tai sähköauto. Yksikkö kokee myös, että Qstock pystyy vähentämään hiilidioksidipäästöjä nykyisestä tasosta.

Liikkuminen festivaalialueella rakennus-, festivaali- ja purkuaikaan. Yritysyhteistyöyksiköstä kyselyyn vastannut henkilö kertoo saapuvansa ja poistuvansa töistä henkilöautolla. Työaikaan hän liikkuu kävellen tai mönkijällä. Yksikön muu henkilökunta liikkuu festivaalialueella kävellen.

Alihankkijat. Yritysyhteistyöyksikön mukaan Qstockiin hankitaan alihankkijoita seuraavin kriteerein: ”Kokonaispaketti, suositaan pitkäaikaisia kumppanuuksia”. Yksikkö on samaa mieltä siitä, että Qstock suosii käyttämään alihankkijoita, jotka saapuvat lähialueelta. Yksikölle on tärkeää, että alihankkijan arvot kohtaavat tapahtuman arvojen kanssa. Yritysyhteistyöyksikkö on eri mieltä siitä, että alihankkijoiden kanssa keskustellaan siitä, kuinka toiminta tapahtumassa ja tuotannossa olisi mahdollisimman ympäristöystävällistä. Yritysyhteistyöyksikkö hankkii yksikkönsä toimintaa varten pääasiassa lähialueen palvelutarjoajia ja toimitsijoita.

Painatus ja materiaalit. Yritysyhteistyöyksikkö tilaa toimintaansa varten painomateriaaleja. Painomateriaalit, jota yksikkö tilaa on kaiutinkankaat. Yksikkö ei osannut sanoa, onko painomateriaalit painettu ympäristöystävälliselle ja joutsenmerkitylle materiaalille, tai onko ne painettu ympäristöystävällisessä ja joutsenmerkityssä painotalossa. Yksikkö ei osaa sanoa, jääkö Qstockista vuosittain suuria määriä käsiohjelmia ja julisteita, jotka heitetään pois.

Muuta materiaalit. Yritysyhteistyöyksikkö kertoi, että Rytmirannan ja Kaleva-lavan kaiutinkankaat ovat sellaisia materiaaleja, joita käytetään tulevina vuosina uudelleen. Vastauksen mukaan, Qstock käyttää kierrätettyjä materiaaleja tapahtumasaan, tai materiaaliylijäämästä luodaan uutta. Yksikkö on myös sitä mieltä, että Qstock pyrkii vuokraamaan mahdollisimman paljon hankintojen sijaan, koskien kaikkia tapahtuman hankintoja.

Melu. Yksikön mukaan Qstockilla on melulupa klo 12 asti, vastaus tulkitaan 24.00 asti. Qstockissa jaetaan korvatulppia ja käytetään ilotulitteita kyselyn vastausten mukaan.

6.9 Backstage-tuotanto ja backstage catering -yksikkö

Jätehuolto ja kierrätys. Tässä yksikössä lajitellaan jätteitä. Yksikössä lajitellaan sekajäte, biojätettä, lasi, metalli, kartonki, energia/polttokelpoinen jäte, ongelmajäte pullot, tölkit ja paristot. Yksikön toiminnassa syntyy eniten seuraavia jätteitä: sekajäte, biojäte, kartonki, energia/polttokelpoinen jäte. Näitä jätteitä syntyy catering-tuotannossa, suurin osa kaikista kolmesta jätelajikkeesta syntyy pääsääntöisesti tarjoiluista ja catering-ridereista. Loput jätteet syntyvät backstagen muista tarvikkeista ja yksittäisten ihmisten jätteistä. Jätteiden syntymistä voisi vähentää yksikön mukaan seuraavilla keinoilla: "tilattavien pakkausten kriteerinä pakkaustapa, -koko / -materiaali (ei kuitenkaan liene realistista)" ja "tunnollinen inventaarion teko festivaalin aikana ja sen jälkeen, jolloin vältetään esimerkiksi ruoan hävikki". Yksiköstä yksi henkilö vastasi, ettei yksikön toiminnassa synny varallista jätettä ja yksi vastasi, että toiminnassa syntyy vaarallista jätettä.

Kemikaalit. Yksikön yksi vastaajista kertoi, ettei yksikkö käytä toiminnassaan kemikaaleja. Yksi vastaajista kertoi yksikön käyttävän kemikaaleja toiminnassa, näitä kemikaaleja ovat pesuaineet. suora vastaus kysymykseen backstage catering -yksikön vastaajalta: "Pesuaineita käytetään muun muassa siivoukseen ja pyykinpesuun. Liimoja yms. voidaan käyttää satunnaisesti esimerkiksi tarvikkeiden korjaamiseen tms.". Yksikkö kiinnittää kemikaaleja hankkiessa huomiota kemikaalin tarpeellisuuteen.

Catering ja anniskelu. Yksikkö kertoo, että cateringtuotannossa suositaan sesonki- ja satokausituotteita. Yksikön mukaan cateringissa ei vältetä annospakkauksia tai kertakäyttötuotteita. Cateringissa on otettu kasvis- ja vegaaniruoka huomioon siten, että sitä tarjoillaan vuosi vuodelta laajemmin. Yksikkö kertoo, että kasvis- ja vegaaniruokien määrää aiotaan lisätä tulevaisuudessa. Vastausten mukaan Qstockissa käytetään PalPan (pantillisia) tölkkejä ja muovipulloja.

Energia. Backstage tuotanto tarvitsee sähköä lavatuotannon eri osa-alueilla esityksiä varten. Backstage catering tarvitsee energiaa cateringin kylmäsäilytykseen ja koneisiin, sekä asuntovaunujen ja ajoneuvojen sähkön tuottamiseen. Backstage-catering-yksikön mukaan energiankulutusta voitaisiin vähentää, mikäli alueella olisi vähemmän kylmäsäilytettäviä tuotteita ja sähköä käyttäviä ajoneuvoja. Myös valaistuksessa voisi pyrkiä käyttämään energiaa säästäviä vaihtoehtoja.

Päästöt. Qstock suosii lähialueelta hankittua infraa ja/tai muita palveluita, kertoo kyselyn vastaukset. Yksikön mukaan, Qstockin omia ajaja pyritään suunnittelemaan site, että ne tehdään mahdollisimman täydellä kuormalla. Backstage-catering-yksikkö näkee mahdollisena, että tulevaisuudessa Qstockin tuotannossa käytettävät polttoaineella toimivat kulkuneuvot voisi vaihtaa ekologisemmiksi, kuten esimerkiksi hybridi tai sähköauto. Backstagen tuotantoyksikkö kokee hiilidioksidipäästöjen vähentämisen yksikössä haastavaksi, Backstage-catering-yksikkö ei osaa sanoa kokeeko hiilidioksidipäästöjen vähentämisen haastavaksi. Yksiköt kokevat, että Qstock pystyy vähentämään hiilidioksidipäästöjä nykyisestä tilasta. Ehdotuksena hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi yksiköt ideoivat sähkö-/hybridiajoneuvojen vuokraamista.

Liikkuminen festivaalialueella rakennus-, festivaali- ja purkuaikaan. Yksiköistä kyselyyn vastanneet saapuvat ja poistuvat töistä henkilöautolla, kävellen, yhteiskyydillä, paikallisliikenteellä tai polkupyörällä. Työaikaan he liikkuvat kävellen, polkupyörällä, mönkijällä tai henkilöautolla. Yksiköiden muu henkilökunta liikkuu alueella kävellen.

Alihankkijat. Yksiköt suosivat käyttämään alihankkijoita, jotka saapuvat lähialueelta. Backstage-catering-yksikkö on samaa mieltä siitä, että yksikölle on tärkeää se, että alihankkijan arvot kohtaavat tapahtuman arvojen kanssa. Alihankkijoiden

kanssa keskustellaan siitä, kuinka toiminta tapahtumassa ja tuotannossa olisi mahdollisimman ympäristöystävällistä.

Painatus ja materiaalit. Backstage-catering-yksikkö tilaa toimintaansa varten painomateriaaleja, näitä ovat flyerit, julisteet ja Qstockin lehdet. Lisäksi tarvitaan painomateriaalia työntekijöille, esimerkiksi erilaisia ohjeistuksia. Yksikkö ei osaa sanoa, painetaanko nämä materiaalit joutsenmerkityssä ja ympäristöystävällisessä painotalossa. Yksikön mukaan Qstockista jää vuosittain suuria määriä julisteita ja käsiohjelmia, jotka heitetään pois. Ideana tämän kulutuksen vähentämiseksi oli sähköiset vastineet. Kyselyssä kysyttiin, että mitkä yksikön materiaalit mahtavat ovat sellaisia, joita voi käyttää myös tulevina vuosina. Yksi kyselyyn vastannut henkilö vastasi seuraavasti kysymykseen:

Messumattoja (käytetään rumpu/synaraisereilla) ei ole käytetty uudelleen, vaikka tätä on toivottu. Aina ollaan pakattu/merkitty matot (siis koot ja kpl) niin, et niitä vois käyttää seuraavanakin vuonna, mutta koskaan niitä ei ole säilytetty. Sama koskee raiserien sivurättejä (kankaat, joilla peitetään raiserien jalat).

Muut materiaalit. Backstage-catering-yksikön mukaan toiminnassa muun muassa seuraavat materiaalit ovat sellaisia, joita voidaan käyttää tulevina vuosina uudelleen: matot, somistus, kalusteet, keittiökoneet, astiat ja työkalut. Yksikön mukaan Qstock käyttää kierrätettyjä materiaaleja, tai materiaaliylijäämästä luodaan uutta. Yksikön mukaan Qstock ei pyri vuokraamaan mahdollisimman paljon hankintojen sijaan, koskien tapahtuman kaikkia hankintoja.

Melu. Yksikön mukaan tapahtumasta aiheutuvasta melusta ilmoitetaan melulle altistuville kohteille. Yksikkö kertoo myös, että esiintymislavan sijoittelussa on otettu huomioon äänen kantautuminen festivaalialueen lähistöllä sijaitseihin asuntoihin. Yksikön työnkuvaan ei kuulu tietää, jaetaanko Qstockissa korvatulppia. Yksikön mukaan tapahtumassa käytetään ilotulitteita ja mitataan melun tasoa.

6.10 Viestintäyksikkö

Jätehuolto ja kierrätys. Viestinnän yksikössä lajitellaan jätteet, yksikkö lajittelee seuraavia jätteitä: sekajäte, kartonki, energijäte/polttokelpoinen jäte ja paperijäte. Eniten yksikön toiminnassa tuotetaan paperi- ja sekajätettä. Näitä kahta jätettä yksikkö käyttää muun muassa mainosmateriaaleihin. Yksikön toiminnassa ei synny vaarallista jätettä.

Energia. Pääsääntöisesti viestinnän yksikkö tarvitsee toiminnassaan energiaa elektroniikkalaitteisiin (atk-laitteet). Yksikön vastausten mukaan, he voisivat vähentää energian kulutusta esimerkiksi virransäästöasetuksilla.

Päästöt. Viestintäyksikkö on sitä mieltä, että Qstockin omia ajoja pyritään suunnittelemaan siten, että ajot tehdään mahdollisimman täydellä kuormalla. Yksikön omien hiilidioksidipäästöjen vähentämisen yksikön vastaaja kokee vaikeana. Yksikön mielestä Qstock pystyy vähentämään hiilidioksidipäästöjä nykyisestä tilastaan.

Liikkuminen festivaalialueella rakennus-, festivaali- ja purkuaikaan. Viestintäyksiköstä vastannut henkilö saapuu ja poistuu töistä henkilöautolla. Työaikaan hän liikkuu kävellen. Yksikön muu henkilökunta liikkuu työaikaan myös kävellen.

Alihankkijat. Viestintäyksikön mukaan Qstockin kriteerit alihankkijoiden hankintaan ovat alueellisia, Qstock pyrkii hankkimaan lähialueen alihankkijoita. Viestintäyksikölle on tärkeää, että alihankkijan arvot kohtaavat tapahtuman arvojen kanssa. Yksikkö ei ole samaa mieltä siitä, että alihankkijoiden kanssa keskustellaan, kuinka toiminta tuotannossa ja tapahtumassa olisi mahdollisimman ympäristöystävällistä. Yksikkö hankkii yksikön toimintaa varten pääasiassa lähialueen palvelun tarjoajia ja toimitsijoita.

Painatus ja materiaalit. Viestinnän yksikkö tilaa toimintaansa varten painomateriaaleja. Yksikön tilaamat painomateriaalit ovat seuraavia: flyerit, Qstock-lehti, passit, julisteet, tarrat, kaiutinkankaat, mainosbanderollit ja rannekkeet. Kyselyssä esitettiin tävällisessä painotalossa, joutsenmerkitylle ja ympäristöystävälliselle painomateriaaleille. Yksiköstä vastattiin seuraavasti:

Kaikki painotuotteet, mitkä on painettu Grano Ylivieskassa, Kuopiossa tai Helsingissä on joutsenmerkittyä materiaalia. Osa edellä mainituista

painotuotteista tulevat näistä paikoista, mutta tarkkaa määrää ei ole tiedossa. Oulun painotalosta ei käynyt vielä ilmi, ovatko he hakemassa Joutsenmerkintää.

Yksikön mukaan Qstockista ei jää vuosittain suuria määriä yli käsiohjelmia ja julisteita, jotka heitettäisiin pois.

Melu. Yksikön mukaan Qstockissa mitataan melun tasoa. Festivaaleilla jaetaan korvatulppia ja käytetään ilotulitteita.

7 QSTOCK-FESTIVAALIN EKOLOGISUUDEN ANALYSOINTI JA PARANNUSEHDOTUKSET

Qstock-festivaalin yksiköille ja yksikön alaisille suunnatun kyselylomakkeen analysointi ja ekologisuuden parantamiseksi saadut ehdotukset on analysoitu organisaation vastausten kokonaisuutena. Yksiköittäin saadut vastaukset osa-alueittain on nähtävissä luvussa 9. Kyselyyn vastanneita yksiköitä on 12. Kysely on muutettu tutkimustekstiksi ja näin muodostunut tutkimusraportiksi.

Jätehuolto ja kierrätys. 66,7 % vastanneista yksiköistä kertoo lajittelevansa jätteet. 8,3 % ei osaa sanoa, tämä voi johtua esimerkiksi siitä, ettei toiminnassa kerry jätettä, jota lajitella. 8,3 % ei lajittele jätteitä, tämä voi johtua esimerkiksi siitä, ettei toiminnassa kerry lajiteltavaa jätettä. 16,7 % vastaajista kertoo, ettei jätteiden lajittelu kuulu yksikön työalueeseen. Tämä voi johtua siitä, että yksikön työskentelyssä ei kerry jätettä tai jätteet lajitellaan muun osapuolen toimesta.

Qstockin yksiköissä lajitellaan seuraavia jätteitä: sekajäte, biojäte, lasi, metalli, kartonki, energiajäte/polttokelpoinen jäte, paperi, puujäte, paristot, ongelmajäte, muovi, pullot ja tölkit. Eniten organisaatiossa syntyy sekajätettä, toiseksi eniten vastausten mukaan syntyy biojätettä ja kolmanneksi eniten syntyy kartonkijätettä paperijätettä ja energiajäte/polttokelpoista jätettä. Suuressa organisaatiossa on selkeää, että kaikenlaisia jätteitä syntyy eri osa-alueilta eri toiminnoissa. Oletettavaa oli, että sekajätettä syntyy eniten, sillä se on melko yleistä jätettä. Ihmisten peruselintoimintoihin kuuluu syöminen ja ruoka, jolloin biojäte on myös suuressa osassa kaikkea tuotantoa. Ruokaa tarjoillaan kaikille työntekijöille, vapaaehtoisille, toimijoille ja esiintyjille. Tähän ei ole laskettu mukaan festivaalikävijöiden biojätettä.

Näitä jätteitä syntyy monissa eri tuotannon osa-alueissa. Backstage-tuotannossa syntyy paljon jätettä tuotteiden pakkauksista ja juomatarjoiluista. Somistuksessa jätteitä syntyy somistamisesta, mutta pääsääntöisesti somistus pyrkii hyödyntämään ylijäämämateriaalin ja luomalla siitä uutta. Toimistotyössä taas syntyy paljon paperijätettä ja kartonkijätettä erilaisten ohjeistuksien ja aikataulujen tulostamisessa.

Parannusehdotuksia jätteiden kertymiseen tuli runsaasti, catering ja anniskelu -osiossa ratkaisuja voisivat olla siirtyminen kovamuovituotteisiin tarjoiluissa. Jätteen

tuottaminen on jo pyritty minimoimaan tällä osa-alueella ja seuraava askel olisi ruuan toimitsijoiden ja käsittelijöiden ekologisempi pakkaaminen. Tähän asti myös ylijäänyt ruoka rakennus- ja purkuviikolta on lahjoitettu eteenpäin, eli biojätteen määrää on pyritty vähentämään. Toimistotyössä paperijätteen vähentämiseksi ehdotettiin tulostamisen vähentämistä, myös rakentamista varten tulostettavat kartat voisi siirtää sähköiseen muotoon tabletille. Tämä olisi hyvä keino paperin vähentymiseen tuotannossa. 66,7 % vastaajista kertoo, ettei heidän yksikkönsä toiminnassa synny vaarallista jätettä. 25% vastanneista kertoo, että toiminnassa syntyy vaarallista jätettä, 8,3 % vastanneista kertoo, ettei se kuulu yksikön työalueeseen, jolloin vaarallista jätettä ei kerry. ¼ Qstockin tuotannosta tuottaa toiminnassaan vaarallista jätettä, se on pieni osa näin monen osa-alueen tuotannossa. Vaarallisen jätteen syntyminen tuotannossa ei ole haitallista, kunhan se osataan kierrättää ja käsitellä oikein. Qstockin yksiköt saavat kyselyn mukaan apua ympäristötyöhön ja ammattilaiset kierrättävät jätteet asianmukaisesti.

Kemikaalit. 41,7 % vastaajista käyttää yksikön toiminnassa kemikaaleja. 41,7 % vastaajista sanoo, ettei yksikön toiminnassa käytetä kemikaaleja. Kemikaalien käyttö ei kuulu 16,7 % vastaajien työalueeseen. Kemikaaleja, joita yksiköt käyttävät, ovat muun muassa maalit, polttoaineet, lakat, liuottimet, pesuaineet ja liimat. Kemikaaleja hankittaessa suurin osa yksiköistä kiinnittää huomiota ylipäänsä kemikaalin tarpeellisuuteen, kemikaaleja ei hankita turhaan. Toiseksi eniten kemikaaleja hankittaessa kiinnitetään huomiota purkin kyljessä oleviin ympäristömerkkeihin. Näitä ympäristömerkkejä noudatettaessa kemikaalin käyttö, säilytys ja hävittäminen on turvallista. 42,9 % ei edes hanki itse kemikaaleja toimintaansa varten.

Catering ja anniskelu. Qstockin catering ja anniskelu toiminnassa suositaan sesonki- ja satokausituotteita. Näiden kasvien kasvattamiseen käytetään vähemmän ulkopuolista energiaa sekä ulkomailta saapuvien sesonkikasvien tuonti Suomeen laivalla tai lentokoneella lisää kasvien hiilijalanjälkeä (satokausi 2017). Toiseksi eniten suositaan lähi- tai paikallistuotteita. Mitä lähempää tuotteet saapuvat, sitä vähemmän niiden takia tulee hiilidioksidipäästöjä. Monet tuotteet saattavat olla kalliimpia, jos ne ovat lähialueentuotteita, mutta ne ovat ekologisempia saatavuudeltaan. Cateringissa ei vältetä annospakkauksia tai kertakäyttötouotteita. Tiedossa on, että

osa käytettävistä kertakäyttötuotteista on 100 % biohajoavia palmunlehdistä tuotettuja kertakäyttöastioita. Vastausten mukaan kasvis- ja vegaanivaihtoehtoja lisätään cateringiin vuosi vuodelta enemmän. Kyselystä käy ilmi, että Qstockissa käytetään pantillisia PalPan-tölkkejä ja -muovipulloja. On hienoa, että Suomessa on panttointi, näin muovipullot ja tölkit päätyvät kierrätykseen ja uudelleen käyttöön, eikä niitä tule heitettyä yhtä helposti luontoon.

Energia. Qstockin yksiköt käyttävät kaikki energiaa omilla osa-alueillaan. Energiaa käytetään muun muassa seuraaviin asioihin: tuotteiden jäähdyttämiseen, rakentamiseen, toimistotyöskentelyyn, työkoneisiin, akkuihin, valoihin, alueella liikkumiseen ja muihin atk-laitteisiin. Suurena energian kuluttajana on tuotu esiin erilaiset valaisukset. Valaistuksia varten olisi hyvä harkita energiaa säästäviä vaihtoehtoja. Toki vuokratyöpalveluina hankituista valo- ja äänitekniikasta voisi kysyä toimittajalta, ovatko ne energiatietoisien festivaalin valintoja. Toimistotyössä virransäästöasetukset ovat yhdessä osassa energian kulutusta.

Päästöt. 66,7 % vastanneista on sitä mieltä, että Qstock suosii lähialueilta hankittua infraa ja/tai muita palveluita, kuten aitoja, teltoja ja messumattoja. Loput vastanneista kertoivat, ettei kysymys kuulunut heidän työalueeseen. Läheltä tulevan infran suosiminen on hyvä asia, sillä kuljetuksesta kertyvät päästöt pystytään näin minimoimaan. 66,7 % vastaajista oli sitä mieltä, että Qstockin omia ajoja pyritään suunnittelemaan siten, jotta ne ajettaisiin mahdollisimman täydellä kuormalla. Loput vastaajista eivät osanneet sanoa, tai kysymys ei kuulunut heidän työalueeseen. Sanoa "vie mennessäsi, tuo tullessasi" pätee hyvin, mikäli tahtoo työskennellä tehokkaasti ja minimoimaan päästöt. 91,7 % vastaajista olivat samaa mieltä siitä, että Qstock pystyy vähentämään hiilidioksidipäästöjä nykyisestä tasosta. Loput vastaajista eivät osanneet sanoa, tai kysymys ei koskettanut heidän työaluettaan.

50 % vastaajista näkevät mahdollisena, että tulevaisuudessa Qstockin tuotannossa käytettävät polttoaineella toimivat kulkuneuvot voisi vaihtaa ekologisemmiksi, kuten esimerkiksi hybridi- tai sähköautoon. Jo yhdenkin auton vaihtaminen ekologisempaan vaihtoehtoon vähentäisi Qstockin hiilidioksidipäästöjä. 33,3 % vastaajista kokivat, ettei kysymys kuulu heidän työalueeseen. Loput 16,7 % eivät osanneet sanoa. Kyselyssä kysyttiin, kokeeko yksikkönsä hiilidioksidipäästöjen vähentämisen haas-

tavaksi. Tulokset jakautuivat yllättävän tasaisesti. 25 % kokivat yksikkönsä hiilidioksidipäästöjen vähentämisen haastavaksi, ja 25 % eivät kokeneet niiden vähentämistä haastavaksi. 33,3 % vastaajista eivät osanneet sanoa. Loput vastaajista kertoi, ettei aihe kuulu heidän työalueeseen. Hiilidioksidipäästöjen vähentäminen festivaalin rakentamisessa on varmasti haaste, sillä suuret työkoneet eivät välttämättä ole ekologisin vaihtoehto, mutta samalla ne ovat myös välttämättömiä.

Qstockin hiilidioksidipäästöjen vähentämistä on ideoitu seuraavilla tavoilla:

”Hybridi- ja/tai sähköautoihin siirtyminen tuotannon ajaksi”.

Tekemällä kestäviä hankintoja, suosimalla kierrätystavaraa, panostamalla tavaroiden huoltoon/kunnostamiseen myös festarin jälkeen, eli pidettämällä tavaroiden käyttöikä. Huomauttamalla myös vapaaehtoisia tarvikkeiden ja materiaalien oikeanlaisesta käsittelystä ja säilytyksestä.

Festivaaliviikolla alueella liikkuminen pyörillä mönkijöiden ja päästöjä tuottavien kulkuneuvojen sijaan. Oheisohjelman toteutuksessa mukana olevia kumppaneita ja toimijoita voisi viestintää hyväksikäyttäen ohjeistaa ekologisista toimintatavoista. Voisimme myös etsiä uuden tavan kannustaa henkilökuntaa tulemaan alueelle julkisilla kulkuneuvoilla, pyörällä tai kävellen, mikäli mukaan ei tarvitse ottaa isompia kantamuksia.

Liikkuminen festivaalialueella rakennus-, festivaali- ja purkuajaksi. Suurin osa (75 %) vastanneista saapuu töihin ja poistuu töistä henkilöautolla. Toiseksi eniten vastaajat saapuvat ja poistuvat yhteiskyydeillä (41,7 %), kolmanneksi eniten polkupyörällä (25 %). Työaikaan vastanneet liikkuvat pääosin kävellen, mönkijällä tai polkupyörällä. Yksiköiden muu henkilökunta liikkuu pääsääntöisesti kävellen. Festivaalialue ei ole kovin suuri, joten liikkuminen kävellen tai polkupyörällä olisi suotavaa. Mikäli täytyy liikuttaa elementtejä tai tavaroita festivaalialueen sisällä, on mönkijä siihen hyvä ratkaisu. Mönkijän sijaan voisi harkita jotain ekologisempaa, mutta samaa tarkoitusta palvelevaa ajoneuvoa.

Alihankkijat. Vapaiden vastausten mukaan Qstockin kriteerit alihankkijoiden hankkimiseen ovat taloudellisia, tarpeisiin vastaaminen hinnallisesti ja laadullisesti, paikallisesti, eli lähialueen alihankkijat ja kokonaispakettina, jolloin pitkäaikaisia kumppaneita suositaan. Kaikki piirteet ja kriteerit ovat hyvä ottaa huomioon, on tärkeää,

että hinta ja laatu kohtaa alihankkijan kanssa. Lähialueen alihankkijoiden käyttö lisää paikallista työllistämistä ja on ekologisempi vaihtoehto päästöjen suhteen. 50 % yksiköille oli tärkeää, että alihankkijan arvot kohtaavat tapahtuman arvojen kanssa. 37,5 % ei osannut sanoa ja 12,5 % oli hyvin tärkeää, että arvot kohtaavat. Arvojen kohtaaminen alihankkijan ja tapahtuman välillä on tärkeää, jotta tapahtumaa pystytään rakentamaan yhdessä ja eettisesti täytyy olla samaa mieltä asioiden hoitamisesta. Kyselyn mukaan enemmistö oli sitä mieltä, että alihankkijoiden kanssa ei keskustella siitä, kuinka toiminta tapahtumassa ja tuotannossa olisi mahdollisimman ympäristöystävällistä. Alihankkijoiden kanssa olisi hyvä keskustella ekologisesta toiminnasta, ettei ekologinen toiminta pysähtyisi ainoastaan Qstockin sisäiseen tuotantoon, vaan ajatus ja toimintatavat jaettaisiin myös alihankkijoille ja toimitsijoille.

Painatus ja materiaalit. 66,7 % yksiköistä tilaa toimintaansa varten materiaaleja, 25 % ei ja 8,3 % kertoo, ettei aihe kuulu yksikön työalueeseen. Suurin osa Qstockin yksiköistä tilaa painomateriaaleja toimintaansa varten. Qstockin yksiköt tilaavat seuraavia painomateriaaleja: hinnastoja, kylttejä, bannereita, karttoja, ohjeistuksia, Qstock-lehtiä, flyereita, passeja, julisteita, tarroja, kaiutinkankaita, mainosbanderoileja ja rannekkeita. Suurin osa vastaajista ei osannut sanoa painetaanko materiaalit joutsenmerkityssä ja ympäristöystävällisessä painotalossa tai joutsenmerkitylle ja ympäristöystävälliselle materiaalille. Yksi täsmentävä vastaus kyselyssä nousi esiin:

Kaikki painotuotteet, mitkä on painettu Grano Ylivieskassa, Kuopiossa tai Helsingissä on joutsenmerkittyä materiaalia. Osa edellä mainituista painotuotteista tulevat näistä paikoista, mutta tarkkaa määrää ei ole tiedossa. Oulun painotalosta ei käynyt vielä ilmi, ovatko he hakemassa Joutsenmerkintää.

27,3 % yksiköistä oli sitä mieltä, että Qstockiin jää vuosittain suuria määriä käsiohjelmia ja julisteita, jotka heitetään pois. 18,2 % väittää väittämää vääräksi. 27,3 % ei osaa sanoa ja 27,3 % kertoo, ettei väittämä koske yksikön työaluetta. Tiedossa on, ettei Qstockista jää suuria määriä käsiohjelmia ja julisteita yli, eikä niitä heitetä pois käyttämättöminä. Julisteita jää yli, mutta määrä ei ole festivaalin kokoon nähden suuri.

Muut materiaalit. Yksiköissä seuraavia asioita pystytään käyttämään uudelleen tulevina vuosina uuden ostamisen sijaan: messumatot, puutavara, kaiutinkankaat,

oheisohjelmapienestien kyltit, kalusteet ja somisteet, keittiökoneet, astiat ja työkalut. Hyvin paljon uudelleen käytettävää tavaraa, näin uuden hankkimista vältetään ja kyselyssä on käynyt ilmi, että rikkiäisitä tarvikkeista pyritään luomaan uutta. Kyselyssä kävi ilmi, että messumattoja, joita käytetään rumpu- ja synaraisereilla ei ole käytetty uudestaan, vaikka tätä on toivottu. Messumatot on pakattu sekä merkitty kokoluokin ja kappalemäärin siten, että niitä vois käyttää seuraavinakin vuonna, mutta niitä ei ole säilytetty. Sama koskee raiserien sivurättejä eli kankaita, joilla peitetään raiserien jalat. Ekologinen ajattelu on edellisen kommentin mukaan selkeästi työntekijöiden puolelta, ja parannusehdotusta on esitelty korkeammalle taholle. Hienoa ympäristöystävällistä ja oma-aloitteista ajattelua. Yksiköiden mukaan suurin osa materiaaleista on kierrätettyä ja uutena hankitaan vain se, mitä on vaikeaa löytää kierrätettynä. Suuria ekotekoja Qstockissa tekee jo erityisesti festivaalialueen aluetaide ja somistus -yksikkö. 41,1 % yksiköistä on sitä mieltä, että Qstock pyrkii vuokraamaan mahdollisimman paljon hankintojen sijaan.

Melu. Qstockilla on melulupa, ja tapahtumasta aiheutuvasta melusta ilmoitetaan melulle altistuville kohteille. Tämän tiesi 50 % vastanneista. 8,3 % ei osannut sanoa ja 41,7 % kertoi, ettei asia kuulu yksikön työalueeseen. 33,3 % kertoo, että esiintymislavan sijoittelussa on otettu huomioon äänen kantautuminen festivaalialueen lähistöllä sijaitseviin asuntoihin. 66,7% kertoo, ettei kysymys kuulu yksikön työalueeseen. Äänentoistolaitteissa on Line Array, mutta ei viivekaiuttimia. 66,7 % vastaajista kertoo, että Qstockissa mitataan melutasoa. Aiheesta vastaava henkilö kertoo, että FOH-pisteissä on mittarit jatkuvasti päällä ja niistä ajetaan tarvittaessa raportit. Tämän lisäksi meluluvan mukaisesti suoritetaan kontrollit lähiasutuksen luona vaaditulla tasolla virallisella mittauskalustolla. Yksiköiden mukaan Qstockissa jaetaan korvatulppia ja käytetään ilitulitteita. Melun mittaaminen on hyvin tärkeää Qstockissa, sillä festivaalialueen läheisyydessä on paljon asutusta.

Kokonaisuus lyhyesti. Kokonaisuutena ja tiivistettynä Qstock-festivaalin yksiköiden ekologisuuden taso on hyvä. Yksiköt tiedostavat mikä on ekologista toimintaa ja mikä ei. Lähtökohtaisesti on lähdetty pyrkimään ekologisiin valintoihin, mutta mikäli ne eivät ole vastanneet tarpeita, on siirrytty ei-ekologisimpaan vaihtoehtoon. Suurin osa yksiköistä haluaa tietää lisää Qstockin ekologisuudesta ja ovat kyselyn mukaan vastaanottavaisia ekologiselle toiminnalle.

8 OMA POHDINTA

Uskon vahvasti, että valmistuvalta kulttuurituottajalta vaaditaan tulevaisuudessa ympäristöosaamista. Tapahtumakenttä on jatkuvan muutoksen, kehityksen ja innovatiivisten ideoiden ympäröimänä. Ympäristöosaaminen saattaa olla edellytys tulevaisuuden työhaussa, sillä ympäristötietoisuus on hyvin tärkeä asia, mutta se tuntuu olevan myös trendikästä. Mielestäni ympäristöosaaminen ja yrityksen kiinnostus ympäristöasioihin, luo vastuullisen ja edelläkävijän mielikuvan yrityksestä. Yritykset nimeävät yhä enemmän organisaation sisällä ympäristövastaavia, mutta mielestäni ekologinen toiminta ja ympäristöasioiden tietoisuus on jokaisen työntekijän velvollisuus. Toivon tulevaisuudessa näkeväni ympäristöosaamiseen perehdyttävän kursin ammattikorkeakoulujen opetussuunnitelmissa. Ympäristöasioihin perehtyminen jo koulutuksessa loisi varmuutta ja tietoisuutta opiskelijalle sekä se valmistelisi opiskelijaa tulevaisuuteen.

Opinnäytetyö onnistui mielestäni saavuttamaan toimeksiantajan tavoitteet ja tarpeet. Tutkimustulokset näyttäytyivät positiivisessa valossa, sekä tulevaisuutta varten on tuotu esiin paljon kehitysideoita, joita Qstock voi halutessaan ottaa käyttöön. Aluksi opinnäytetyön aihe oli mielestäni hyvin rajattu ja työn toteuttaminen selkeä, mitä pidemmälle vein tutkimukseni, tajusin, että tutkimuksesta tulee melko laaja. Opinnäytetyön tutkimuksen olisi voinut toteuttaa tiiviimmin, tai tutkimuksen kohteeksi olisi voitu valita vain joitain kyselyn osa-alueista. Työ saatiin kuitenkin yksiköittäin tiiviiksi kokonaisuudeksi, ja työ voi toimia avustavana työkaluna tulevissa festivaaleissa.

LÄHTEET

- Ekokompassi Ympäristöjärjestelmä. Ei päiväystä. Ekokompassia käyttävät yritykset. [Verkkosivu]. [Viitattu 3.4.2019]. Saatavana: <https://ekokompassi.fi/palvelut/rakentaminen-ja-yllapito/auditoidut-yritykset/>
- Ekokompassi Ympäristöjärjestelmä. Ei päiväystä. Ekokompassi-kriteerit. [Verkkosivu]. [Viitattu 4.4.2019]. Saatavana: <https://ekokompassi.fi/palvelut/kriteerit/>
- Finto. Ei päiväystä. Sanasto- ja ontologiapalvelu. [Verkkosivu]. [Viitattu 10.4.2019]. Saatavana: <https://finto.fi/fi/>
- Jones M.L. 2010. Sustainable event management: A Practical Guide. UK and USA: Earthscan.
- Lampela, R. 2018. Maailman ylikulutuspäivä on tänään – 2050 miljoonat joutuvat jättämään kotinsa. [Verkkolehtiartikkeli]. Tekniikka & Talous. [Viitattu 13.3.2019]. Saatavana: https://www.tekniikkatalous.fi/tiede/kestava_kehitys/maailman-ylikulutuspaiva-on-tanaan-2050-mennessa-miljoonat-joutuvat-jattamaan-kotinsa-6734348
- Lampinen, J. 2011. Ekologisen ja turvallisen ympäristötilaisuuden järjestämisopas. Pori: Suomen Ympäristö- ja Terveysalan Kustannus Oy
- Luontoliitto. Ei päiväystä. Kestävä elämäntapa. [Verkkosivu]. [Viitattu 6.3.2019]. Saatavana: <http://www.luontoliitto.fi/toiminta/kestava-elamantapa>
- Maailman ylikulutuspäivä on tänään. 1.8.2018. [Verkkojulkaisu]. WWF Suomi: uutiset ja tiedotteet. [Viitattu 13.3.2019]. Saatavana: <https://wwf.fi/wwf-suomi/viestinta/uutiset-ja-tiedotteet/Maailman-ylikulutuspaiva-on-tanaan-3550.a>
- Openilmasto-opas. Ei päiväystä. Mikä ilmastonmuutos. [Verkkosivu]. [Viitattu 10.4.2019]. Saatavana: <https://openilmasto-opas.fi/mika-ilmastonmuutos/>
- Pesonen, H.L., Hämäläinen, K. & Teittinen, O. 2001. Yrityksen ympäristöjärjestelmän rakentaminen. Tampere: Talentum Media Oy
- Qstock. 19.5.2017. [Verkkolehtiartikkeli]. Kaleva.fi. Qstockin kierrätetyistä mainostekstiileistä valmistui vaatemallisto. [Viitattu 10.4.2019]. Saatavana: <https://www.kaleva.fi/qstock/qstockin-kierratetyista-mainostekstiileista-valmistui-vaatemallisto/760387/>
- Ristolainen, N. 2019. Viestintäpäällikkö. Qstock Oy. Sähköpostihaastattelu. 5.4.2019.

Ronkainen, S., Pehkonen, L., Lindholm-Yläne, S. & Paavilainen, E. 2011. Tutkimuksen voimasanat. 1. painos, 2011. Helsinki: WSOYpro Oy.

Sarkkinen, S. (toim.) 2006. Ympäristövastuu työpaikalla. Helsinki: Kirjoittajat ja Edita Publishing Oy.

Sarkkinen, S. (toim.) 2006. Ympäristövastuu työpaikalla 2006, 108. Helsinki: Kirjoittajat ja Edita Publishing Oy.

Satokausikalenteri. 2017. [Verkkolehtiartikkeli]. 10 hyvää syytä suosia satokausikasviksia. [Viitattu 9.4.2019]. Saatavana: <https://www.satokausikalenteri.fi/news/2/10-hyvaa-syyta-suosia-sesonkikasviksia>

Sitra. 28.11.2014. [Verkkojulkaisu]. Kiertotalouden mahdollisuudet Suomelle. [Viitattu 12.4.2019]. Saatavana: <https://www.sitra.fi/uutiset/kiertotalous-suomelle-jopa-25-miljardin-euron-mahdollisuus/>

Vilka, H. 2005. Tutki ja kehitä. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

WWF Suomi. 8.4.2019. Järjestöt: Yli 20 000 ihmistä marssi vahvan ilmastopolitiikan puolesta. [Verkkosivu]. [Viitattu 10.4.2019]. Saatavana: <https://wwf.fi/wwf-suomi/viestinta/uutiset-ja-tiedotteet/Jarjestot--Yli-20-000-ihmista-marssi-vahvan-ilmastopolitiikan-puolesta-3738.a>

WWF Suomi. 13.3.2019. Maailman suurin ilmastotapahtuma WWF:n Earth Hour näyttää jälleen valomerkin ilmastolle. [Verkkosivu]. [Viitattu 10.4.2019]. Saatavana: <https://wwf.fi/wwf-suomi/viestinta/uutiset-ja-tiedotteet/Maailman-suurin-ilmastotapahtuma-WWF-n-Earth-Hour-nayttaa-jalleen-valomerkin-ilmastolle-3710.a>

WWF Suomi. 5.4.2019. Suomalaiset ovat kuluttaneet osansa maapallon luonnonvaroista tänään. [Verkkosivu]. [Viitattu 10.4.2019]. Saatavana: <https://wwf.fi/wwf-suomi/viestinta/uutiset-ja-tiedotteet/Suomalaiset-ovat-kuluttaneet-osansa-maapallon-luonnonvaroista-tanaan-3736.a>

Yle uutiset. 8.8.2010. Kymmeniä loukkaantui Porin musiikkifestivaaleilla. [Verkkosivu]. [Viitattu 12.4.2019]. Saatavana: <https://yle.fi/uutiset/3-5694541>

Ympäristöministeriö. 15.3.2019. Tiedote: Maailman ympäristöministerit: Kulutus- ja tuotantotapojen on muututtava, jos haluamme säilyttää planeetan elinkelpoisena. [Verkkosivu]. [Viitattu 10.4.2019]. Saatavana: [https://www.ymparisto.fi/FI/Ymparisto/Maailman_ymparistoministerit_Kulutus_ja_\(49728\)](https://www.ymparisto.fi/FI/Ymparisto/Maailman_ymparistoministerit_Kulutus_ja_(49728))

LIITTEET